rudar

Časopis Skupine Premogovnik Velenje
izhaja od leta 1953 3 / marec 2010

Strateška konferenca potrdila usmerjenost Skupine PV v razvoj / stran 4

PV želi BiH pomagati pri modernizaciji premogovnikov / stran 10

Kadrovska funkcija – strokovna skrb za zaposlene / stran 16

Dober odnos do nekdanjih sodelavcev / stran 28

Vsebina

stran 4
Strateška konferenca potrdila usmerjenost Skupine PV v razvoj

strani 6
Investicija v blok 6 se nadaljuje

stran 7
O TEŠ in NEK tudi Odbor za gospodarstvo Državnega zbora

stran 8
Tretja En.konferenca o prihodnosti energetike

stran 10
Premogovnik Velenje želi BiH pomagati pri modernizaciji premogovnikov

stran 12
Republiški rudarski inšpektorji o varnosti in zdravju pri delu

stran 13
Do oktobra bodo padli trije hladilni stolpi TEŠ

stran 14
Najboljša luč je dnevna svetloba

stran 16
Kadrovska funkcija – strokovna skrb za zaposlene

stran 20
Izobraževanje iz prve roke

stran 22
Skok iz kože na odru velenjskega Doma kulture

stran 24
Ženske ste pomemben del kolektiva

stran 26
Delo Aktiva invalidov v korist članov

stran 28
Dober odnos do nekdanjih zaposlenih

stran 30
Na obisku: MIran Lukaček

stran 40
Zdravje

rudar

Časopis Skupine Premogovnik Velenje

IZDAJATELJ
Premogovnik Velenje
marec 2010, številka 3

UREDNIŠTVO
Glavna in odgovorna urednica: Diana Janežič
Oblikovanje: Ivo Hans Avberšek
Novinarka in lektorica: Dragica Marinšek
Naslov: Uredništvo Rudarja, Partizanska 78, 3320 Velenje, tel. 03/899-6396, faks 03/5869-131, el. pošta: diana.janezic@rlv.si

UREDNIŠKI ODBOR
Tadeja Mravljak Jegrišnik, predsednica, Diana Janežič, glavna in odgovorna urednica, Ivo Hans Avberšek, oblikovalec, Dragica Marinšek, lektorica, Metka Marič, Pavel Skornšek, Proizvodnja, Miran Božič, Svet delavcev, Ferdinand Žerak, sindikat, Ilinka Filipovič, HTZ Velenje, Ivan Pečovnik, RGP, Srečko Gračner, PV Invest, Suzana Puc, GOST

OBLIKOVANJE
Ivo Hans Avberšek, StudioHtz, HTZ Velenje, el. pošta: hans@rlv.si

TRŽENJE OGLASOV
StudioHtz, HTZ Velenje, kontakt: David Koren, el. pošta: narocila.studiohtz@rlv.si, tel. 03/5871-774, GSM 051-301-634

TISK
StudioHtz, HTZ Velenje, I. P., d. o. o., Velenje

NAKLADA
4000 izvodov
Mesečnik Rudar prejemajo zaposleni v Skupini Premogovnik Velenje in člani Kluba upokojencev Premogovnik Velenje brezplačno. Davek na dodano vrednost po stopnji 8,5 %. Poštnina plačana pri pošti 3320.

NASLOVNICA:
Zima se poslavlja
foto Hans

Uresničitev sprejetih sklepov je odvisna od zaposlenih

V 135-letni zgodovini smo v Skupini Premogovnik Velenje poleg osnovne dejavnosti pridobivanja premoga razvili še številne druge programe in proizvode. Te danes tvorijo številne dejavnosti in storitve, preko katerih celotna Skupina širi svoje poslovanje. S tem uresničujemo svojo dolgoročno strategijo zmanjševanja odvisnosti od premoga in uvajamo programe, ki so vse bolj tržno usmerjeni in smo jih predstavili na tokratni Strateški konferenci.

Na 13. Strateški konferenci Skupine PV, ki je potekala 11. in 12. marca v Medpodjetniškem izobraževalnem centru, je bil prvi dan namenjen razvojnim načrtom družb v Skupini, drugi dan pa prodajnim programom, ki prinašajo prihodke na trgih izven prodaje premoga. Vsi načrti Skupine so usmerjeni v razvoj in nove investicije, ki nam bodo prinesle večjo konkurenčno prednost.

Verifikacija obstoječih zalog premoga je pokazala, da je na voljo še 127 milijonov ton odkopnih zalog premoga in ga je tako več kot dovolj za celotno življenjsko dobo bloka 6. Tudi sicer so nadaljnje usmeritve za delovanje Premogovnika v veliki meri odvisne od nadaljevanja gradnje B6 v TEŠ. Ob zaustavitvi tega projekta bi se morali takoj naravnati v zapiranje Premogovnika Velenje, kar pa bi bilo z narodnogospodarskega vidika nesmotrno.

Na Strateški konferenci smo potrdili tudi nekoliko spremenjene strateške cilje Premogovnika Velenje. Prvega smo usmerili predvsem v prilagajanje razmeram na konkurenčnem trgu. Drugi ostaja enak: zagotavljati varnost in humanost pri izvajanju delovnega procesa. Tretji se še vedno nanaša na ravnanje z okoljem in se po novem glasi: zagotavljati družbeno odgovorno ravnanje Premogovnika Velenje v skladu z okoljskimi zahtevami.

Najbolj spremenjen je četrti, ki je do zdaj govoril o prestrukturiranju družb, zdaj pa pravi, da je treba zagotavljati rast Skupine Premogovnik Velenje s prodajo znanj in storitev na trgih izven osnovne dejavnosti in s tem posledično ustvarjanje novih delovnih mest v regiji. Predstavitev načrtov hčerinskih družb HTZ Velenje, RGP, PV Invest in GOST je potekala prav v smislu tega cilja. Predstavitve projektov s strani sodelavcev Skupine so tako v Premogovniku Velenje kot v hčerinskih družbah pokazale jasen pogled v napredek in razvoj.

V smeri nadaljnjega stroškovnega optimiranja se trenutno odvija več projektov, predvsem pa so pomembni trije: eden od najpomembnejših korakov je optimiranje sistema za transport premoga iz jamskih delovišč na površino. V letih, ko je Premogovnik Velenje letno proizvajal več kot 5 mio ton premoga, je bilo odprtih več kot 90 km jamskih prog. Zaradi zapiranja nekaterih delov se je obseg jamskih prostorov zmanjšal na približno 50 km. Cilji projekta racionalizacije glavnega odvoza (NOP II) so predvsem: zmanjšati transportne razdalje, izboljšati zanesljivost obratovanja, zmanjšati škodljive vplive na okolje (hrup, prah)

in koncentracija objektov znotraj industrijske cone.

Nadaljnji pomemben razvojni projekt je modernizacija dela na pripravskih deloviščih, kjer izdelujemo jamske proge in vse potrebne objekte za proizvodnjo premoga. Cilj tega razvojnega programa je humanizacija delovnih procesov, zagotavljanje varstva pri delu ter povečanje napredkov, kar seveda prinaša ugodne ekonomske rezultate. Zaradi optimiranja poslovanja povečujemo širine delujočih odkopov, kjer smo v zadnjih dveh letih prešli s 140- na več kot 200-metrske odkope. V septembru 2008 smo uspešno izvedli preizkus obratovanja 210-metrskega odkopa, že v naslednjem letu pa bo pričel obratovati do sedaj najdaljši odkop, širine 220 metrov.

Precejšnji poudarek smo tudi na letošnji konferenci namenili obnovljivim virom energije, saj je kar nekaj prispevkov izpostavilo teme z omenjenega področja. Zavedamo se pomembne vloge Premogovnika Velenje pri zagotavljanju zanesljive in varne oskrbe Slovenije z energijo, pri čemer upoštevamo tudi naš vpliv na okoljske vidike, med katerimi so emisije toplogrednih plinov. Na področju zajemanja CO2 in drugih plinov, ki so v jamskem zraku, nas čaka izjemno trdo delo, v katerega bomo vložili naše znanje in vse vire. Na področju OVE vidimo širok spekter danih možnosti dela in sodelovanja.

Ob jasno začrtanih smernicah pa ne gre spregledati najbolj očitnega dejstva, da so največje bogastvo vsakega podjetja ljudje. V Premogovniku Velenje se zavedamo, da so ključni element za doseganje operativnih, poslovnih in razvojnih načrtov. Na letošnji Strateški konferenci smo tako predstavili tudi projekte, s katerimi želimo na kadrovskem področju delati še kvalitetnejše, saj se zavedamo, da je uresničitev vseh sprejetih sklepov najbolj odvisna od znanja, sposobnosti in zavzetosti vsakega zaposlenega.

mag. Ludvik Golob,
pomočnik direktorja Premogovnika Velenje

Strateška konferenca potrdila usmerjenost Skupine PV v razvoj

»V Skupini Premogovnik Velenje je čutiti veliko pozitivne energije za realizacijo zastavljenih ciljev.«
»Ta generacija se zaveda svojega dela odgovornosti pri gradnji bloka 6, pa tudi odgovornosti za ustvarjanje prihodkov na drugih trgih, kar prinaša nova delovna mesta.«

Na 13. Strateški konferenci Skupine Premogovnik Velenje so vodje služb in projektov v Premogovniku Velenje ter direktorji in drugi vodilni v hčerinskih družbah HTZ Velenje, RGP, PV Invest in Gost pregledali stanje pri projektih in načrte za naprej.

To sta dve ključni misli 13. Strateške konference Skupine Premogovnik Velenje, ki je bila 11. in 12. marca v Med-podjetniškem izobraževalnem centru. Na njej so vodje služb in projektov v Premogovniku Velenje ter direktorji in drugi vodilni v hčerinskih družbah HTZ Velenje, RGP, PV Invest in Gost pregledali stanje pri projektih in načrte za naprej.

Prvi dan je bil namenjen razvojnim načrtom družb v Skupini PV, drugi dan pa prodajnim programom, ki prinašajo prihodke na trgih izven prodaje premoga.

Uvodoma je direktor Premogovnika Velenje dr. Milan Medved dejal, da so vsi naši načrti usmerjeni v razvoj in nove investicije, vendar je veliko odvisno od odločitve Vlade Republike Slovenije glede gradnje bloka 6 v TEŠ. Če jo bo podprla, bomo z načrtovanimi projekti lahko nadaljevali, sicer pa bi se morali naravnati v zapiranje Premogovnika Velenje.

Strateški cilji:

- proizvodnjo premoga prilagajati razmeram na konkurenčnem trgu,
- zagotavljati varnost in humanost pri izvajanju delovnega procesa,
- zagotavljati družbeno odgovorno ravnanje Premogovnika Velenje v skladu z okoljskimi zahtevami,
- zagotavljati rast Skupine PV s prodajo znanj in storitev na trgih izven osnovne dejavnosti.

Energetika je tek na dolge proge

Tako je dejal **dr. Milan Medved** in pojasnil: »Vsi energenti se dražijo in uvozna odvisnost od njih se v EU povečuje. Gradnjo novih objektov je treba načrtovati dolgoročno ter

upoštevati trende porabe energije in zagotavljanja energentov za dolgo obdobje.
Čiste tehnologije za izrabo premogov so nujnost, prav tako modernizacija energetskih objektov. V Premogovniku Velenje imamo izdelan Razvojni načrt do leta 2018, morali pa ga bomo razdelati do leta 2027, ko naj bi prenehal delovati blok 5 v TEŠ.
Naše odkopne zaloge so ocenjene na 127 milijonov ton premoga in jih je dovolj za celotno življenjsko dobo bloka 6, saj bo za delovanje v celoti potreboval 92 milijonov ton.«

Spremenjeni strateški cilji

Na Strateški konferenci je bilo med drugim sprejeto, da vizija in poslanstvo Premogovnika Velenje ostajata enaka kot do zdaj, sprejeti pa so bili nekoliko spremenjeni strateški cilji.
Prvi in drugi ostajata enaka: to sta proizvodnjo premoga prilagajati razmeram na konkurenčnem trgu ter zagotavljati varnost in humanost pri izvajanju delovnega procesa.
Tretji se še vedno nanaša na ravnanje z okoljem in se po novem glasi: zagotavljati družbeno odgovorno ravnanje Premogovnika Velenje v skladu z okoljskimi zahtevami.
Najbolj spremenjen je četrti, ki pravi, da je naš cilj zagotavljati rast Skupine PV s prodajo znanj in storitev na trgih izven osnovne dejavnosti.
Predstavitev načrtov hčerinskih družb HTZ, RGP, PV Invest in GOST je potekala prav v smislu četrtega cilja.

Vemo, kaj so naše naloge

Dr. Milan Medved je bil na koncu konference zadovoljen s predstavljenimi zanimivimi idejami in novimi programi. Dejal je, da so predstavitve tako projektov v Premogovniku Velenje kot v hčerinskih družbah pokazale jasen pogled v razvoj.
»Na področju trženja izdelkov in storitev izven premoga vidimo velike možnosti za Skupino PV. Zaradi modernizacije tehnoloških postopkov se število zaposlenih v jami zmanjšuje, na drugi strani pa ustanavljamo nova delovna mesta in iščemo nove priložnosti na trgu.
Poleg tega dobro vemo, kaj so naše naloge. Vezane so na projekt gradnje bloka 6, na konkurenčno ceno premoga, na ustvarjanje novih delovnih mest, zmanjšanje delovnih mest pri pridobivanju premoga ter v ustvarjanje prihodka na tujih trgih, kjer smo bili v letih 2008 in 2009 zelo uspešni,« je dejal dr. Medved in se ob koncu konference zahvalil sodelavcem, ki so poskrbeli za odlično organizacijo in potek konference, ter vsem, ki so pripravili in predstavili gradiva.

Diana Janežič

Družbena odgovornost ni dovolj cenjena

V petek sta se uvodnega dela Strateške konference udeležila tudi generalni direktor HSE Borut Meh (spredaj levo) in predsednik Nadzornega sveta PV mag. Simon Tot (spredaj desno).
Borut Meh je dejal, da se Premogovnik Velenje sooča z realnostjo – s tržnostjo in z družbeno odgovornostjo. Ob tem je dejal, da družbena odgovornost, kot jo vodimo v HSE in Premogovniku Velenje, ni dovolj cenjena, »kot da ne pridobivamo energije za celo Slovenijo in kot da ni potreb po električni energiji«.
»Pri odpiranju trga z električno energijo vidijo nekateri interes le v trgovanju z njo, ne pa v povečevanju in zagotavljanju lastnih kapacitet proizvodnje električne energije. Pri tem je pomembna kombinacija več virov energije. Zato ob termoelektrarnah rabimo tudi poceni elektriko iz hidroelektrarn,« je poudaril Meh.
Dejal je še, da so strateške konference pomembne, saj je pogled vedno treba usmeriti več let naprej in načrtovati, kakšen želiš biti v prihodnosti. »Premogovnik Velenje je prav gotovo s svojim razvojem dokazal, da se je sposoben iz čistega premogovništva preusmeriti na druga področja. Podjetja v Skupini PV bodo toliko dobra in uspešna, kolikor bodo zmogla odpirati nova delovna mesta in »odklapljanje« hčerinskih družb od matičnega podjetja mora prinesti pozitivne rezultate,« je dejal Meh.

Jože Janežič, predsednik SPESS, se je na koncu konference zahvalil za povabilo nanjo in dejal: »Predstavniki delavcev sodelujemo v več forumih in organih, tudi na državni ravni, zato se še posebej splača priti na Strateško konferenco, kjer se zavemo vseh dejavnosti, s katerimi se ukvarja Skupina PV, ter razsežnosti naših problemov in možnosti rešitev. Veseli me, da je bilo veliko govora o varnosti pri delu, izboljšanju delovnih razmer zaposlenih v jami, kar je prav in pohvalno. Veliko je bilo danega tudi poudarka izobraževanju mladih in starejših sodelavcev, bodočih upokojencev, malo manj pa glede tistih, ki sedaj delamo v Skupini PV.«

Zahteve in potrebe strank se spreminjajo

Na Strateški konferenci so udeleženci prisluhnili tudi enournemu predavanju mag. Roberta Roliha, direktorja podjetja Uspeh, z naslovom Prodaja v peti prestavi.

Robert Rolih (na fotografiji desno) je poudaril, da prodaja ni stvar navdiha, je znanost in se je je treba naučiti. Je zaporedje določenih faz, ki pripeljejo do rezultata, vsako fazo pa je treba razdelati. V štirih sklopih je mag. Robert Rolih predstavil pomembnost prodaje, učinkovitost prodaje, povezanost med proizvodnjo in prodajo ter marketinško strategijo.

»S prodajo obljubljamo stranki korist, dobiček, prednosti – za stranko pa so na prvem mestu tveganja, skrbi, če se bodo obljube uresničile. Pri prodaji je zato treba odstranjevati tveganje za stranke in oblikovati odnos zaupanja,« je med drugim dejal predavatelj. Mag. Robert Rolih je spremljal tudi dobršen del drugega dne strateške konference in ob koncu smo mu zastavili nekaj vprašanj.

Rudar: »Kaj nam lahko svetujete, da bi bili boljši pri prodaji?«

Rolih: »Dobra prodaja in marketing sta tisti dve dejavnosti v vseh vaših podjetjih, ki vam lahko pomagata doseči zastavljene cilje. Vidim velike priložnosti pri tistih vaših programih, ki prodajajo svoje izdelke ali storitve drugim podjetjem. Pri tem morate dobro razdelati prodajni proces in naučiti prodajnike, da po stopnjah pravilno pristopajo k strankam – od izbire pravih strank, do pravilnega kontaktiranja z njimi, vodenja sestanka s stranko do zaključka prodaje. Pri prodaji fizičnim osebam ter pri prodaji turističnih in gostinskih storitev pa je zelo velika priložnost v dodatni ponudbi, ki jo je treba na primeren, privlačen način ponuditi strankam. Pri tem je pomemben CRM program, to je pridobivanje podatkov o strankah.«

Rudar: »Je v prodaji kriza ali je ni, sta zaradi nje ponudba in povpraševanje drugačna?«

Rolih: »Prav gotovo ima marsikatero podjetje težave pri prodaji svojih

izdelkov in storitev, na to kažejo tudi javno dostopni podatki. Vsaka kriza pa prinese tudi priložnosti in nekatera podjetja se v kriznih časih dobro znajdejo. Biti morajo fleksibilna, hitro morajo zaznavati nove priložnosti, nove zahteve in potrebe strank ter jim prva ponuditi, kar iščejo. Prilagoditi morajo svojo ponudbo ter marketinško in prodajno pristopno strategijo, včasih pa tudi storitve, ki jih nudijo. V kriznih časih so stranke bolj negotove, z njimi je treba vzpostaviti večje zaupanje ter jih prepričati, da jim odločitev za naš izdelek ali storitev prinaša veliko pridobitev.«

Rudar: »Danes veliko stavimo na elektronsko komuniciranje. Kolikšen je pri tem pomen osebnega stika?«

Rolih: »Pri kakršnemkoli večjem nakupu je osebni stik še vedno tisti, ki naredi pomembno razliko pri odločitvi za nakup oziroma med tistimi ponudniki, ki bodo dobili posel. Internet je odlično orodje za pridobivanje prvih stikov s strankami ter podatkov o strankah, ki iščejo določen izdelek ali storitev. Naslednji korak pa je že osebni stik, sestanek s stranko in podrobnejša predstavitev našega programa.«

dj

Investicija v blok 6 se nadaljuje

V četrtek, 18. marca, se je Vlada RS seznanila z informacijami o investiciji za gradnjo bloka 6 v TEŠ. Pogodbe ne bo prekinila, je pa Holdingu Slovenske elektrarne in TEŠ dala nekaj navodil glede investicije.

Naložila jima je, da zaradi spremenjenih razmer na trgu poskušata znižati cene investicijske opreme. Vsake četrt leta ji morata poročati o projektu, poskrbeti pa morata tudi za večjo učinkovitost in transparentnost pri poslu. Poleg tega mora HSE v treh mesecih pripraviti revidiran načrt razvoja elektrarn do leta 2020.

Generalni direktor HSE **Borut Meh** je izrazil zadovoljstvo, da je prevladalo spoznanje, da je TEŠ 6 za Slovenijo in njeno energetsko oskrbo strateškega pomena. »Vsekakor bomo upoštevali sklep vlade in skušali izpogajati znižanje cene glavne tehnološke opreme,« je povedal in dodal še, da je o višini znižanja preuranjeno govoriti. Da so sklepi dobra rešitev, je ocenil tudi minister za gospodarstvo **Matej Lahovnik**, ki morebitnih razhajanj v vladi ni želel komentirati, je pa poudaril, da sklepom, ki so bili sprejeti, ni nihče nasprotoval.

V projekt TEŠ 6 je bilo po Mehovih pojasnilih doslej vplačanih okoli 150 milijonov evrov. Naložba znaša 1,1 milijarde evrov, brez stroškov financiranja pa 997 milijonov evrov. HSE bo zagotovil 300 milijonov evrov, TEŠ 100 milijonov evrov, 550 milijonov evrov bodo znašala posojila Evropske investicijske banke (EIB), ostalo pa bodo krediti Evropske banke za obnovo in razvoj (EBRD) ter poslovnih bank.

Posojilo EIB – vlada je v četrtek sprejela izjavo, da ne nasprotuje morebitnemu povečanju posojila EIB za TEŠ 6 za 200 milijonov evrov, torej posojilu v skupnem znesku do 550 milijonov evrov – bo predvidoma zavarovano z garancijami poslovnih bank ter državnim poroštvom. STA

O TEŠ in NEK tudi Odbor za gospodarstvo Državnega zbora

V petek, 12. marca, v času drugega dneva Strateške konference, je bilo prav tako v MIC zasedanje odbora Državnega zbora za gospodarstvo, na katerem so razpravljali o investicijah v energetiko in ocenili, da sta tako šesti blok TE Šoštanj in drugi blok NE Krško ključna za dolgoročno stabilno oskrbo Slovenije z elektriko. Ugotavljali so tudi, da je bilo vlaganj v energetiko v preteklosti premalo, poraba elektrike pa se po lanskem upadu ponovno zvišuje.

Seje odbora se je udeležil tudi minister za gospodarstvo **dr. Matej Lahovnik**. Tako kot direktor TEŠ dr. Uroš Rotnik je poudaril pomen projekta TEŠ 6 tako za slovensko energetiko kot tudi za Šaleško dolino. Lahovnik je menil, da je projekt ekonomičen in odločilen za razvoj TEŠ in Premogovnika Velenje. Po njegovem bi bilo nesmiselno, da bi v času recesije ustavili ta projekt, zaradi česar bi delo izgubilo veliko ljudi, pod zemljo bi pustili zaloge premoga za nadaljnjih 43 let, iz tujine pa uvažali drago električno energijo in s tem pomagali do zaslužka trgovcem.
Zalog premoga je dovolj, je poudaril tudi direktor Premogovnika Velenje **dr. Milan Medved**, ki je v vlogi predsednika Energetske zbornice Slovenije pojasnil, da so se v preteklosti investicije v energetiki ustavile zaradi takratne slabe ocene, da bo poraba električne energije v prihodnje padla. Lani je poraba dejansko upadla zaradi recesije v gospodarstvu, je pa že v prvih dveh mesecih letos narasla za štiri odstotke v primerjavi z enakim lanskim obdobjem, je dejal Medved. V prihodnje se bo poraba električne energije še povečevala, in sicer predvsem zaradi prometa, je napovedal generalni direktor Direktorata za energijo na gospodarskem ministrstvu **Janez Kopač**.
Poslanec **Matevž Frangež** (SD) je menil, da bi tokratna razprava morala biti opravljena že pred leti. Po njegovi oceni so pri razpravi o projektih TEŠ 6 in NEK 2 vsi »malo živčni«, ko nekdo postavi vprašanje ali podvomi o čem, moti pa ga predvsem to, da se o alternativah ne govori dovolj.
Tudi poslanec **Bojan Kontič** (SD) je ocenil, da je razprava o naložbi v TEŠ dobrodošla, a nekoliko pozna, saj je naložba dejstvo in že v teku. In ker je pogodba že podpisana, je zelo težko razmišljati tudi o referendumu. Kontič je prepričan, da bloka 6 ne bi bilo, če se ne bi zamenjala vlada. Pomembno se mu zdi tudi, da projekt ne bo dodatno obremenil okolja in da je sprejemljiv za lokalno okolje, ki pa od lastnikov objektov pričakuje razvoj in nova delovna mesta.
Razmišljanje v zvezi z načrti za izgradnjo NEK 2 je med drugim predstavil predsednik uprave NEK **Stane Rožman**, ki je dejal, da je jedrska energija v svetu v fazi renesanse in da se gradi veliko jedrskih objektov. Po njegovih besedah v EU prevladuje enotna usmeritev, da je jedrska energija tista, ki daje odgovore na danes ključni vprašanji, kot sta, kako zadovoljiti okoljskim kriterijem in kako zagotoviti konkurenčnost gospodarstva v prihodnje. Po njegovem so glede načrtov za NEK 2 bistvene izjemne izkušnje, ki jih imajo z obratovanjem zdajšnjega objekta, ki je uvrščen med najuspešnejše v svetu.
Generalni direktor HSE **Borut Meh** je v razpravi zaznal dilemo ali TEŠ 6 ali NEK 2. »Te dileme znotraj HSE ni in je umetno ustvarjena,« je poudaril Meh, ki se mu zdi žalostno, da je dilema nastala znotraj energetike. Upa, da bo odpravljena, izpostavil pa je, da je pri tem velik interes trgovcev, ki si želijo, da v Sloveniji ne bi bilo dovolj zmogljivosti, zato da bi imeli več prostora za trgovanje.
Na pobudo **Andreja Vizjaka** (SDS) je odbor pozval vlado, da zagotovi pogoje za nemoteno nadaljevanje gradnje hidroelektrarn na spodnji Savi. Vizjak je namreč kot sabotažo označil odločitev Ministrstva za okolje, da po desetih letih veljavnosti sproži ustavno presojo zakona o gradnji hidroelektrarn na spodnji Savi, in to zdaj, ko so »objekti na pol zgrajeni«. Vizjak sicer podpira projekta TEŠ 6 in NEK 2, meni pa, da ju je treba na vseh ravneh enako obravnavati.
Predsednik Sindikata dejavnosti energetike Slovenije **Franc Dolar** pa je dejal, da so glede mnenj, da načrtovane naložbe v energetiki niso potrebne, v sindikatu ogorčeni in da vlada med zaposlenimi in v sindikatu »izredno stanje«.

STA

Tretja En.konferenca o prihodnosti energetike

V sredo, 3. marca, je bila v Ljubljani En.konferenca 2010 – letna strateška energetska konferenca, ki jo organizira spletni časnik Energetika.NET. Na njej so se tretje leto zapored na enem mestu zbrali vodilni slovenski energetiki in razpravljali o prihodnosti slovenske elektroenergetike ter področjih plina in nafte. Govorili so o energetski politiki, energetskih naložbah in gospodarski krizi, novem valu energetskih investicij ter konkurenčnosti energetskega trga v Sloveniji z vidika električne energije in plina.

Dr. Milan Medved, mag. Djordje Žebeljan in dr. Uroš Rotnik so na okrogli mizi predstavili večje investicije v HSE.

Konferenco je začel **mag. Janez Kopač**, generalni direktor Direktorata za energijo na gospodarskem ministrstvu. Povedal je, da so Zeleno knjigo za Nacionalni energetski program kot strokovno podlago za pripravo novega Energetskega programa Republike Slovenije (NEP) na Ministrstvu za gospodarstvo predstavili že aprila lani, preden so odprli javno razpravo o tem dokumentu. Danes pripravljalci dokumenta – NEP pripravljajo v Centru za energetsko učinkovitost Instituta Jožef Stefan – obljubljajo, da bo novi NEP postavljal v ospredje učinkovito rabo in obnovljive vire energije ter razvoj distribucijskih omrežij vključno s pametnimi omrežji.

Kopač je dejal, da »si EU vse bolj prizadeva voditi enotno energetsko politiko, za kar je izdala že 20 direktiv ter množico drugih aktov, ki jih je treba implementirati v nacionalne zakonodaje«. Po njegovih besedah so ključne predvsem tri direktive – plinska, električna in obnovljivi viri energije (OVE). Direktivo o OVE mora Slovenija implementirati do 5. decembra letos, plinsko in električno pa do 3. marca 2011.

Od električne energije do zemeljskega plina

Slovenija ima energetsko infrastrukturo, ki šteje že več desetletij in bi jo morali intenzivno posodabljati. Po drugi strani pa načelne tendence EU po varni oskrbi in zmanjševanju uvoza energije vodijo v razvoj novih tehnologij za izkoriščanje domačih danosti: sončnih, vetrnih in vodnih. A v Sloveniji bomo, kot kaže, ostali še nekaj časa pri tradicionalnih virih; izgradnja bloka 6 TEŠ postaja domala že dejstvo, intenzivno poteka tudi načrtovanje drugega bloka NEK, s projektom gradnje plinovoda Južni tok pa se bo verjetno osvetlila tudi slika o bodoči plinsko-parni elektrarni.

V svetovnem merilu je zemeljski plin fosilno gorivo 21. stoletja. Njegove dokazane zaloge v višini 190 tisoč milijard Sm^3 ob sedanjem nivoju svetovne proizvodnje zagotavljajo 61-letno oskrbo. Slovenija ne razpolaga z lastnimi nahajališči zemeljskega plina, viri pa so oddaljeni na tisoče kilometrov. Zato je vpetost slovenskega plinovodnega omrežja v sistem evropskih tranzitnih plinovodov in diverzificiranih oskrbovalnih poti ključnega pomena.

Prenosno infrastrukturo zahtevajo tudi objekti za proizvodnjo električne energije. Kakšna bo, je odvisno od velikosti objektov – z gradnjo razpršenih virov bodo rasla distribucijska oziroma bodoča aktivna omrežja, z velikimi proizvodnimi kapacitetami pa bo treba ustrezno krepiti prenosno omrežje, vključujoč čezmejne povezave. Te že danes omogočajo pretoke in trgovanje z energijo preko meja. Tu pa se že pojavljajo ugibanja o dobičkih trgovcev z električno energijo, ki jih je tudi v Sloveniji vedno več. Odjemalci pa so ob vse bolj izrazitem konkurenčnem boju, zaradi abstraktnosti celotne dejavnosti oskrbe z električno energijo in nepoznavanja vrednostne verige pri oskrbi, izpostavljeni zelo raznoliki ponudbi dobaviteljev.

Nov val investicij

Na okrogli mizi o novem valu energetskih investicij so udeleženci poudarili, da so poleg predvidene naložbe v šesti blok TEŠ in drugi blok NEK pred Slovenijo tudi naložbe v

obnovljive vire energije in prenosne zmogljivosti.
Holding Slovenske elektrarne z vidika sprejetega energetsko-podnebnega paketa izpolnjuje vse njegove vidike: »Z gradnjo TEŠ 6 zmanjšujemo CO_2, z gradnjo hidroelektrarn na Spodnji Savi izpolnjujemo cilje OVE, na področju učinkovite rabe energije pa smo aktivni v kampanji Energija.si,« je dejal **mag. Djordje Žebeljan** iz HSE in še poudaril, da moramo vsako lokacijo izkoristiti maksimalno. »Energetiki izboljšujemo obstoječe elektrarne, da bi ohranili okolje,« je dejal.
Na okrogli mizi je sodeloval tudi **dr. Milan Medved,** in sicer kot predsednik Energetske zbornice Slovenije in kot direktor Premogovnika Velenje. Ocenil je, da ni le enega vira energije, ki bi pokrival vse potrebe, zato ne moremo govoriti o tem, ali TEŠ 6 ali NEK 2. Ena ključnih prednosti Slovenije je po njegovem mnenju uravnotežena struktura virov električne energije, zato jo je treba ohraniti tudi v prihodnje. Ravno zaradi uravnoteženosti Slovenija v preteklosti ni imela težav v preskrbi z elektriko. Dr. Medvedu se pri tem ne postavlja vprašanje, kateri projekt je boljši, ampak kateri je izvedljiv.
Najcenejša elektrarna v Sloveniji, ki ne rabi nobene lokacije, pa je po njegovi oceni učinkovita raba energije. Prepričan je, da bo poraba elektrike v Sloveniji v prihodnje rasla, zato v Energetski zbornici menijo, da je treba razvijati tako nove proizvodne kot prenosne zmogljivosti.
Direktor TEŠ **dr. Uroš Rotnik** se je tokrat dotaknil tudi finančne konstrukcije bloka 6. Ta je sicer »pod streho«, vendar si jo želijo še optimirati. Kot je poudaril, imajo komercialni krediti najnižjo ročnost, zato jih bodo črpali proti koncu naložbe.
Interes za financiranje bloka 6 so že izkazali pri banki UniCredit, je pojasnila **Jana Benčina Henigman** iz te banke. Dodala je, da je financiranje brez poroštva države sicer izvedljivo, vendar pa se to pozna na bolj poglobljenem pregledu in ceni. Izpostavila je še, da v njihovi skupini obstaja tudi možnost financiranja manjših energetskih objektov, če imajo jasno strukturo in ekonomiko. Kar se fizičnih oseb tiče, tudi na tem področju skušajo delati korake naprej in uvajati zelene kredite.
Dr. Milan Medved je poudaril še, da »družbe energetskih dejavnosti so in bodo glavni nosilci razvoja energijske oskrbe države. Za gospodarstvo in s tem za celotno Slovenijo bi bilo pogubno, če bi zaradi globalne finančne krize zastale investicije v nove proizvodne vire in energetsko infrastrukturo. Gospodarstvo mora v času krize, še bolj pa na izhodu iz nje, nadaljevati razvoj na zdravih temeljih, katerih predpogoji so kakovostna energetska infrastruktura in zadostni viri energije po konkurenčnih cenah.«

Diana Janežič

Ni alternative bloku 6

Naložba v šesti blok TEŠ je ekonomsko upravičena, je 25. marca za Energetiko.NET povedal Gregor Omahen z Oddelka za vodenje in delovanje elektroenergetskega sistema v Elektroinštitutu Milan Vidmar. Kot je dodal, je sedanje povečevanje stroškov posledica dejstva, da je tovrstno naložbo zelo težko vnaprej natančno opredeliti.
Glede problematike emisij je Omahen dejal, da v Evropi sedaj tretjina elektrarn deluje na premog, zato bodo morale posledično tudi vse kupovati emisijske kupone, torej to ni nič posebnega.
V članku, ki so ga v omenjenem inštitutu pripravili za časnik Finance, so se glede ekonomske upravičenosti izgradnje bloka 6 posvetili predvsem sistemski problematiki ter dejstvom, zakaj je projekt ob vzdržni ekonomiki naložbe za našo državo nujen. Pri tem izpostavljajo, da napovedi gibanja porabe v prihodnjih letih kažejo konstantno rast porabe električne energije, tudi zaradi večanja števila toplotnih črpalk in možnosti prehoda prometa na električno energijo.
Glede sekundarne regulacije v omenjenem inštitutu menijo, da ekonomsko in tehnološko ni izvedljivo, da bi načrtovani drugi blok v NEK prevzel vlogo bloka 6 in NEK 2 tudi v najboljšem primeru ne more biti zgrajen prej kot v desetih letih. Plinsko-parne elektrarne bi lahko bile alternativa TEŠ 6 le pri pokrivanju porabe, ob tem pa naj bi imela tudi večina drugih tehnologij danes precej višjo lastno ceno od TEŠ 6, še posebej fotovoltaika, ki brez subvencij, ki jih plačujemo vsi odjemalci, nikoli ne bi prišla na trg.
Tudi z alternativnimi viri realno ne moremo zagotoviti enake količine energije, kot bi jo s TEŠ 6. Ob razvoju tehnologij lahko upamo, da bodo obnovljivi viri čez nekaj desetletij postali tekmec klasičnim virom. Do takrat pa tega po nobenem merilu ne morejo zagotoviti. Kot dodajajo v članku, je zato TEŠ 6, glede na današnje razmere v slovenskem elektroenergetskem sistemu, nujna naložba, s katero bi lahko zagotovili obstoj in samostojnost slovenskega elektroenergetskega sistema ter še naprej imeli zanesljivo oskrbo z električno energijo.

Energetika.NET

Proizvodnja februar 2010

odkop	načrtovano	doseženo	+/-	%	ton na dan
-120/B	171.000	188.633	17.633	110,31	9.928
-50/B	190.000	200.942	10.942	105,76	10.576
Proizvodnja	361.000	389.575	28.575	107,92	20.504
Priprave	9.500	10.594	1.094	111,52	558
Skupaj PV	370.500	400.169	29.669	108,01	21.062

Premogovnik Velenje želi BiH pomagati pri modernizaciji premogovnikov

Premogovnik Velenje uspešno napreduje s sklepanjem poslov v JV regiji, v kateri je po uspešnem zaključku projekta Mramor v Tuzli v BiH vzpostavil dobre poslovne odnose tudi na makedonskem energetskem trgu. V Bosni in Hercegovini se odpirajo možnosti za nove posle.

Pred spustom v jamo Pesje – od leve: dr. Rešad Husagić, mag. Marjan Kolenc, Amer Jerlagić, dr. Milan Medved in Nihad Kadić; čepi Ćamil Zaimović

V okvir teh prizadevanj spada tudi obisk delegacije iz Bosne in Hercegovine. Delegacija je Premogovnik obiskala 24. ter 25. februarja, v njej pa so bili generalni direktor Elektroprivrede BiH Amer Jerlagić, izvršni direktor za proizvodnjo Elektroprivrede Nihad Kadić, direktor Rudnika uglja Kreka v Tuzli dr. Rešad Husagić in direktor rudnika Breza Ćamil Zaimović.

Goste je v sredo sprejel direktor Premogovnika Velenje **dr. Milan Medved** s sodelavci, v četrtek pa so si ogledali jamska delovišča, in sicer odkop –50 B v jami Pesje, ki je najsodobnejši odkop v Premogovniku, in pripravsko delovišče številka 7, kjer je zbrana naša najboljša oprema za izdelavo jamskih prostorov. Popoldne so obiskali še Muzej premogovništva Slovenije.

Pred odhodom v jamo jih je v sejni sobi nagovoril dr. Milan Medved. Predstavil jim je situacijo v zvezi s proizvodnjo in porabo premoga v Evropski uniji ter trende na tem področju, nato pa podrobneje odkopavanje premoga, opremo, način dela, poslovne rezultate in načrte Premogovnika Velenje. Goste so predvsem zanimali tehnični podatki in zmogljivost odkopne opreme. **Mag. Bojan Lajlar, vodja Tehničnih služb**, pa je gostom predstavil tudi novo sklenjeni posel za odpiranje novega premogovnika v Makedoniji.

Kot je ob koncu obiska dejal **dr. Milan Medved**, imajo v Bosni in Hercegovini trdno namero po modernizaciji rudnikov, saj imajo velike zaloge premoga in to je strateška prednost njihove države v prihodnosti.

»Veseli smo tega obiska, ko smo lahko svojim gostom pokazali, kje in kako delajo naši rudarji, nenazadnje pa imamo ambicije tudi po sodelovanju pri modernizaciji njihovih rudnikov. Sodelovanje pri opremi in zagonu novega odkopa v jami Mramor v Tuzli je bil dober primer

takšnega sodelovanja, prenosa znanja in tehnologije med velenjskimi in tuzlanskimi rudarji ter drugimi strokovnjaki. Posebej sem vesel, da omenjeni odkop dobro deluje in dosega dobre poslovne rezultate.«

Pozitivni učinki reorganizacije EP

Elektroprivreda Bosne in Hercegovine je lani jeseni postala lastnica sedmih bosanskih premogovnikov, in sicer Kreke, Đurđevika, Breze, Kaknja, Zenice, Nove Bile in Gračanice. Ustanovili so koncern Elektroprivreda BiH. Vključitev omenjenih premogovnikov v koncern bo dolgoročno vplivala na stabilnost bosanskega elektrogospodarstva.

Direktor Elektroprivrede BiH **Amer Jerlagić** je ob tem dodal: »Elektroprivreda BiH od lani vključuje tudi sedem premogovnikov in naš cilj je čim večja modernizacija premogovništva. Brez tega in brez pametnega, racionalnega vlaganja vanje ne vidim prihodnosti v razvoju energetike v BiH. Ogromne zaloge premoga so naše strateške rezerve.

V prihodnjih treh letih načrtujemo za okoli 150 milijonov evrov investicij v te premogovnike ter še v naslednjih treh letih prav toliko. Prepričan sem, da bo sodelovanja med EP BiH in Premogovnikom Velenje v prihodnjih desetih letih zelo veliko.«

Rudnik Breza

Kot je povedal Ćamil Zaimović, sta Rudnik Breza in Premogovnik Velenje že pred vojno veliko sodelovala, tako na strokovnem področju kot pri opremi. Zdaj se zanimajo za našo odkopno metodo, ki bi jo prav tako lahko uporabili v Rudniku Breza.

Zaimović: »Rudnik Breza je v dobrem stanju. Imamo okoli 70 milijonov ton zalog premoga. Zdaj deluje en mehanizirani odkop (včasih smo imeli štiri), pripravljeni pa smo na odpiranje še enega, podobnih karakteristik, kot je vaš odkop v jami Pesje. V kratkem bomo razpisali tender za nakup opreme za ta odkop.

Zaposlenih imamo okoli 2.200, od tega jih je okoli 800 v premogovništvu, drugi delajo v vzporednih dejavnostih. Letos torej načrtujemo odpreti še en mehanizirani odkop, v prihodnjih dveh letih pa še tretjega. Na vseh treh bi pridobili med 700.000 in 900.000 ton premoga na leto, kar je tudi optimalno z vidika razmer v jami in potreb po premogu.

90 odstotkov našega premoga kupi TE Kakanj za proizvodnjo električne energije, drugo prodamo v široko potrošnjo v okolici Sarajeva.

Zahvaljujoč koncernu EP BiH in Ministrstvu za industrijo, energetiko in rudarstvo, ki sta pokazala zanimanje za razvoj premogovništva, izboljšanje delovnih razmer rudarjev in drugih zaposlenih v premogovnikih, dvig proizvodnje premoga ter nasploh za celovit napredek v elektrogospodarstvu, se je težišče teh prizadevanj usmerilo v Rudnik Breza, saj imamo velike zaloge kvalitetnega premoga. Prav za naš premog so zgrajene tudi zmogljivosti bosanskih termoelektrarn.

Razmere v elektrogospodarstvu in premogovništvu so se po reorganizaciji precej spremenile. Ker so zastavljeni konkretni projekti, je več optimizma med ljudmi, predvsem med rudarji. Seveda še imamo porodne težave, ampak temelji so dobri.

Za delo v premogovnikih imamo dovolj delovne sile, vendar gre predvsem za mlade ljudi, premalo pa imamo strokovnjakov. Zato bomo v vašem premogovniku iskali predvsem pomoč, znanje, izkušnje in sodelovanje za izobraževanje naših sodelavcev.«

Dr. Milan Medved je Amerju Jerlagiću za spomin poklonil rudarsko nadzorniško palico ter mu zaželel mnogo modrosti in odločnosti pri modernizaciji premogovništva v BiH.

Jama Mramor

Po besedah dr. Rešada Husagića v Mramorju, ki je največji bosanski premogovnik za podzemno pridobivanje premoga, delo poteka dobro, jama je v dobrem stanju in proizvodnja je veliko večja, kot so predvideli z investicijskimi projekti.

Dr. Husagić: »Na dan pridobimo med 2.800 in 3.000 ton, kar je velik napredek v primerjavi s proizvodnjo pred vojno.

Sodelovanje s Premogovnikom Velenje in HTZ Velenje se še nadaljuje, čeprav v manjšem obsegu. Načrtujemo mehaniziranje še enega odkopa v predelu jame Mramor, v katerem imamo zalog premoga še za 30 let.

Reorganizacija EP je bila naša dolgoletna želja in potreba, kajti Rudniki Kreka okoli 80 odstotkov premoga prodamo TE Tuzla. Čeprav pravno nismo bili povezani, smo tesno sodelovali. Povezovanje pomeni v prihodnjih treh letih večji dotok investicij v premogovnike; samo Rudnik Kreka naj bi dobil več kot 50 milijonov KM za investicije. Zaradi tega in zaradi stabilizacije proizvodnje je povezovanje dragoceno.

V TE Tuzla gradijo 450 megavatni blok 7, ki bo porabljal lignit in bo omogočil delovanje Rudnikov Kreka za prihodnjih 30 do 40 let. «

Diana Janežič

Republiški rudarski inšpektorji o varnosti in zdravju pri delu

24. marca so bili na obisku v Premogovniku Velenje republiški inšpektorji Inšpektorata Republike Slovenije za energetiko in rudarstvo, ki deluje v okviru Ministrstva za gospodarstvo. Vodstvu podjetja in tehničnim vodjem so predstavili ugotovitve inšpektorata na področju varnosti in zdravja v tej panogi.

Člani organov soupravljanja so se seznanili s poročilom o varnosti in zdravju pri delu v energetiki in rudarstvu; spredaj levo Anton Planinc in ob njem mag. Marjan Kolenc.

Posebej so predstavili ugotovitve za Premogovnik Velenje, s celotnim poročilom pa so se seznanili tudi člani Svetov delavcev Premogovnika Velenje in HTZ Velenje ter Sindikatov obeh podjetij na njihovi skupni seji.
V imenu inšpektorata je poročilo predstavil republiški inšpektor za rudarstvo **Anton Planinc**. Povedal je, da 5 inšpektorjev preverja stanje v 250 organizacijah, ki imajo koncesije za pridobivanje mineralnih surovin. Prepričani so, da svoje delo opravljajo odgovorno, temeljito in dobro.
Stanje na področju varnosti in zdravja pri delu v celotni panogi se izboljšuje, število nezgod pri delu, tako težjih, lažjih kot smrtnih, se zmanjšuje, kar je odraz drugačnih načinov dela, izboljšane tehnologije, sodobnejše opreme, boljšega predvidevanja nevarnih dogodkov, zahtevnejše in doslednejše zakonodaje ter boljše usposobljenosti zaposlenih.
V letu 2009 se je pri pridobivanju mineralnih surovin zgodilo 44 nezgod pri delu na površini in 115 pri delu pod zemljo. Za primerjavo: v letu 2008 je bilo prvih 68 in drugih 152. 72 odstotkov vseh nezgod pri delu se zgodi pri podzemnem pridobivanju mineralnih surovin. V nezgodah imajo delavci v 42 odstotkih poškodovane roke in v 31 odstotkih noge.
Zanimiva je bila tudi primerjava nezgod v petnajstletnem obdobju. Leta 1995 se je v rudarstvu zgodilo 888 nezgod pri delu, v panogi pa je bilo 8.430 zaposlenih. Leta 2009 je bilo zaposlenih 3.227, zgodilo pa se je 163 nezgod pri delu. Ob tem je Anton Planinc poudaril, da se proizvodnja mineralnih surovin v Sloveniji ni zmanjšala v ustreznih odstotkih, temveč povečala, predvsem je pridobivanje mineralnih surovin na površini po količini že pred leti za petkrat preseglo podzemno pridobivanje.
Inšpektorji so pri analizi stanja na področju varnosti in zdravja pri delu v Premogovniku Velenje skrbno preučili poročilo o VZD v letu 2009 in opozorili na področja, kjer so možnosti za izboljšanje stanja.
Pri nadzoru tega področja v PV so si skupaj z vodstvom podjetja in Službo za varstvo in zdravje pri delu postavili tri cilje: revidirati je treba Splošni akt o varnosti in zdravju pri delu, dopolniti programe splošnega usposabljanja zaposlenih ter skrbeti za posodobljanje in usklajevanje navodil za varno delo z novimi pristopi.
Anton Planinc je poudaril, da je sodelovanje inšpektorata z ustreznimi službami v Premogovniku Velenje zelo dobro, prav tako kot dobro inšpektorji ocenjujejo stanje varnosti in zdravja pri delu v podjetju.
»Pravzaprav ne upam reči, da je stanje dobro, ker številke vedno povedo svojo zgodbo. Lahko pa rečem, da ste veliko naredili, da ste dosegli nivo varnosti in zdravja pri delu, ki vam ga omogočajo razmere na jamskih deloviščih in pod katerega ne boste več mogli oziroma vam inšpektorji tega ne bomo dovolili,« je v svojem slogu sklenil Anton Planinc.
Poročilo inšpektorata je komentiral glavni tehnični vodja Proizvodnje **mag. Marjan Kolenc.** Zahvalil se je inšpektorjem za korektno delo in dobro sodelovanje ter za pripombe in nasvete, s pomočjo katerih bomo lahko delovanje na področju varnosti in zdravja pri delu nadgradili in izboljšali.
Znova pa je poudaril, da vse analize in nabor možnih ukrepov za izboljšanje stanja kažejo na to, da je skrb za varno delo stvar vsakega posameznega delavca.
»Vsekakor je treba na nivoju podjetja dobro obvladovati vse možne nevarne dogodke, imeti dobra navodila za delo, vlagati sredstva v opremo, boljšo tehnologijo, zaščitna sredstva in zmanjšanje negativnih vplivov delovnega okolja. Kljub temu pa je osebni faktor pri nezgodah še vedno na prvem mestu in je treba nanj najbolj vplivati,« je dejal mag. Kolenc.

Diana Janežič

Do oktobra bodo padli trije hladilni stolpi TEŠ

Ne glede na odločitev o začetku gradnje bloka 6 se v TEŠ priprave nanjo nadaljujejo. Potem ko so porušili objekt s kegljiščem ter začeli graditi novo upravno poslopje in telekomunikacijsko središče, se bodo delavci Primorja iz Ajdovščine v začetku aprila lotili rušenja prvega, drugega in tretjega hladilnega stolpa. Dela naj bi končali do oktobra in s tem naredili prostor za gradnjo novega bloka.

Ne miniranje, klasično rušenje

Pri rušenju hladilnih stolpov se niso odločili za miniranje, ampak za klasično rušenje. Najugodnejšo ponudbo je na razpisu dalo podjetje Primorje, ki ima za taka dela tudi dobre reference.

Rušenje bo za izvajalce velik zalogaj. Ne le zaradi velike količine materiala, ki bo pri tem nastala, temveč tudi zato, ker bodo morali upoštevati vse potrebno, da bo vpliv na okolje čim manjši. Pri rušenju vseh treh stolpov bo namreč nastalo od 8 do 10 tisoč kubičnih metrov odpadnega betona. Rušenje bo potekalo z drobljenjem stolpov od zgoraj navzdol, na vrhu bodo uporabljali posebne klešče, ki bodo pritrjene na žerjav. Ostanki bodo padali v notranjost stolpov.

Odpadnega betona ne bodo vozili na deponijo za odpadke, ampak ga bodo s posebno mobilno napravo zdrobili na gradbišču in kasneje uporabili kot polnilo za dostopne poti in plato za novi blok.

Nad deli bo bdel ERICo

Šoštanjčane je na zadnji seji koordinacijskega odbora v postopku rušitve in gradnje objektov TEŠ zanimalo, kaj se bo dogajalo z velikimi količinami prahu. Po zagotovilu investitorja bodo izvajalci to težavo odpravili s stalnim močenjem oziroma pršenjem vode po drobljenem betonu že med rušenjem. Šobe za pršenje ima tudi naprava za drobljenje betona.

Na zahtevo termoelektrarne bo ves čas rušitve potekal tudi monitoring. Tega bo opravljal izvajalec del v sodelovanju z družbo ERICo, ki jo je izbral izvajalec. Monitoring bo obsegal merjenje prašnih usedlin, delcev v zraku (PM10), površinske vode in podtalnice ter hladilne vode.

Vso skrb bodo posvetili tudi azbestnim materialom, ki jih je v teh objektih precej. Izvajalci se bodo morali držati še drugih določil zakonodaje glede hrupa (po zagotovilih bo drobilnik več kot 200 metrov oddaljen od najbližjih objektov), vzdrževanja in uporabe strojev ter motornih vozil.

Skratka, že rušitev bo preizkus, kako so investitorji in izvajalci upoštevali zahteve ljudi, da se zaradi vseh teh del njihove bivalne razmere ne smejo preveč poslabšati. Zato tudi zahtevajo strog nadzor, da bodo vsi izvajalci vse zapisano tudi uresničevali. Z rušitvijo kegljišča so bili zadovoljni.

STA

Marca so bili na obisku v Tehničnih službah študentje Naravoslovno-tehniške fakultete Oddelka za naravoslovje in tehnologijo. Spremljal jih je profesor dr. Uroš Bajželj (na fotografiji drugi z leve). Na obisk jih je povabil vodja Tehničnih služb mag. Bojan Lajlar (desno ob študentih), da bi si v praksi ogledali dejavnosti, o katerih poslušajo teorijo v okviru predavanj o tehničnem rudarstvu in geotehniki.

Najboljša luč je dnevna svetloba

Osvetliti prostor pomeni vse prej kot le kupiti lepo svetilo, lestenec in ga namestiti pod strop. Dobra izbira osvetlitve lahko slab interier popravi, slaba osvetlitev pokvari prostor in naše počutje.

Ljudje imamo zelo različne potrebe po osvetlitvi. Otroci drugače dojemajo svetlobo oziroma je za isto delo potrebujejo manj kot starostniki. Za osvetlitev je pomembna tudi funkcija prostora. Doma je največja potreba po dobri osvetlitvi v kuhinji ali v delavnici.
Osvetlitev v prostoru mora biti razdeljena na bolj in manj pomembna področja, kajti ni treba vseh delov osvetliti s polno močjo. Ljudje pogosto delamo napako, ker hočemo v svojih domovih prostore preveč osvetliti, izberemo lepe, a žal za določen prostor neuporabne svetilke, ki bleščijo in osvetlijo tudi tisto, kar bi moralo ostati temnejše. Za delovne in domače prostore veljajo norme za potrebno osvetlitev.

Varčne sijalke

Klasične žarnice v svetilih postopoma opuščamo. Direktiva EU je preprečila prodajo 100-vatnih žarnic, v naslednjih dveh letih bo omejila uporabo klasičnih in halogenskih žarnic, in predlaga varčne sijalke.
Varčna sijalka je načeloma fluorescentna sijalka ali, kot jo nekateri imenujejo, neonka. V njej so živosrebrove pare, ki jih električno polje, ustvarjeno v predstikalni napravi v podnožju sijalke, toliko vzbudi, da izsevajo UV-svetlobo, ta pa aktivira fosforne premaze v cevi in ti nato izsevajo vidno svetlobo.
Za notranjo uporabo ne prinašajo samo dobrega. Proizvodnja in reciklaža sijalk sta bolj obremenjujoči kot pri klasičnih žarnicah. Čas delovanja sijalk je močno odvisen od števila vklopov, polno moč dajejo po 5 do 7 minutah, svetlobni tok s časom pada.
Kupec naj bo pozoren na oznako ENERGY star, ki zagotavlja minimalen čas od vklopa do polne svetilnosti. Ta čas se podaljša z nižanjem temperature okolja. Namestiti jih je treba z navojem navzdol, da se predstikalno vezje v sijalki ne pregreje, ker se poškoduje.
Sijalka je namenjena dolgotrajnejšemu osvetljevanju. Kratki vklopi njeno življenjsko dobo, obljubljeno na embalaži do 10.000 ur, skrajšujejo. Približno velja, da en vklop skrajša življenjsko dobo za eno uro.
Največja prednost varčne sijalke je manjša poraba električne energije. Ekvivalent 100-vatni žarnici po svetilnosti v območju vidne svetlobe je 18-vatna varčna sijalka. Obe izsevata približno enak svetlobni tok, to je okoli 1.300 lumnov. Razlika v ceni je 10-kratna; povrne se pri daljši življenjski dobi, če jo pravilno uporabljamo.
Umetna svetloba, ki jo dajejo navadne in halogenske žarnice, je do človeka bolj prijazna, ker je najbolj podobna sončni svetlobi. Obe vrsti žarnic oddajata toplo belo svetlobo.
Sijalke oddajajo toplo belo svetlobo, lahko pa hladno belo ali dnevno belo. Podobno velja za svetleče diode. Bolj primerna za bivalne prostore je topla bela svetloba.
Barvo svetlobe določajo prašni premazi na notranji stekleni steni sijalke. Razmerje praškov omogoča količino modre, zelene in rdeče barve v vidnem spektru svetlobe in s tem bolj toplo ali bolj hladno svetlobo.

Kakšno sijalko izbrati?

Na embalaži sijalke so različni napisi: *warm white* pomeni toplo belo svetlobo, *cold white* hladno belo, *day light* dnevno belo svetlobo. Natančnejši podatki so zapisani v številkah, ki povedo, kakšni sta kakovost svetlobe in barvna temperatura. Na primer, številka 827 pomeni: številka 8, ki ji dodamo ničlo, pove odstotek reprodukcije, torej 80. Drugima dvema številkama dodamo dve ničli in dobimo barvno temperaturo, v našem primeru 2.700 kelvinov. Višja, kot je temperatura, bolj hladna je svetloba. Za domačo uporabo predlagam 2.700 do 3.000 kelvinov, ker oddajajo toplo svetlobo.
Faktor reprodukcije, izražen v odstotkih, pove, kako kakovostno vidimo barve predmetov oziroma prostora, ki ga sijalka osvetljuje. Večji, kot je faktor, bolj realne barve bomo videli. Take svetilke so dražje. V praksi ta faktor učinkovito uporabljajo v trgovini. Barve oblačil so v trgovini lepše kot doma ali na dnevni svetlobi. Na oddelku s kruhom vgrajujejo svetilke z zelo toplo svetlobo, ker poudari želeno barvo kruha, naredi ga toplega, čeprav ni. V ribarnici uporabijo svetilke s hladno belo do skoraj modro svetlobo, ki ribam daje bolj svež videz. Zlatarji rumeno zlato osvetlijo s toplo svetlobo, belo zlato in srebro pa s hladno svetlobo. Drage kamne postavijo pod svetleče diode, da so videti še bolj obrušeni; topla svetloba bi robove zaokrožila.

Ali izbrati LED svetleče diode?

Odgovor je »da« za dekorativno razsvetljavo in za ustvarjanje ambienta, »ne« pa za razsvetljavo notranjih prosto-

rov, ker imajo še premajhen izkoristek, dajejo premalo svetlobe na enoto porabljene energije, so še predrage in večinoma dajejo hladno belo, celo malo modro svetlobo. Izogibati se ji je treba zvečer, če želimo miren spanec. Hladna modra svetloba ruši naravni cikel proizvodnje melatonina v našem telesu in s tem naš bioritem. Razvoj LED diod gre naprej, zato počakajte z nakupom, čeprav so proizvajalci zelo agresivni pri oglašanju. Izkoriščajo tudi učinek bleščanja, predvsem pri avtomobilih, kjer s petimi do sedmimi vati dosežejo, da nas drugi udeleženci vidijo. Prej smo potrebovali 50 vatov. Napredek gre v smeri razvoja diod s toplo rumeno svetlobo z boljšimi izkoristki. Nekatera nemška mesta v starih predelih ta svetila že uporabljajo namesto natrijevih svetilk.

Kaj izbrati za varčno razsvetljavo?

Dokler imate klasične žarnice, jih obdržite v prostorih, kjer takoj potrebujete polno osvetlitev kratek čas. Postopoma jih zamenjujte z varčnimi sijalkami z oznako »toplo belo«, številka najmanj 827 do 830 ali še bolje 927 do 930. Izberite artikel priznanih znamk z dolgo življenjsko dobo 10.000 do 15.000 ur, uporabljajte jih tam, kjer gorijo skupaj tri ure ali več. Primernejše od klasičnih so tudi halogenke in neonke, če je merilo porabljena energija. LED diode so primerne za zunanjo razsvetljavo in, kot že omejeno, za ustvarjanje ambienta in dekoracije v prostorih. Odločitev, kako ravnati doma, je odvisna od posameznikovega osebnega prepričanja. Pomembno je ugasniti luč, ko ni potrebna. Tako največ privarčujemo. V Premogovniku Velenje smo se odločili izpeljati postopke za učinkovito in varčno rabo razsvetljave v jami, zunaj in v objektih. Zaposlene vabimo, da se vključite in sodelujete v prizadevanjih za manjšo porabo energije za razsvetljavo.

Rajko Pirnat, vodja Energetske službe

Glavni sklepi konference

1. Narava zmore živeti brez ljudi, ljudje brez (zdrave) narave ne moremo.
2. Varovanje okolja je varstvo človeka pred njim samim. Varovanje narave je varovanje narave pred človekom.
3. Človeštvo se mora nehati obnašati tako, kot da je narava neizčrpen vir dobrin.
4. Kakovost življenja ljudi je močno odvisna od biotske raznovrstnosti. Slovenija ima za področje okolja in naravovarstva relativno dobro zastavljeno zakonodajo, vendar je pri umeščanju novih objektov v prostor treba doseči več zavezujočega sodelovanja med investitorji, načrtovalci in okoljskimi strokovnjaki ter načrtovanje dvigniti z lokalnega na višji nivo.
5. V Sloveniji je vse več šol, ki izvajajo izobraževalni program »naravovarstveni tehnik«, nekatere nudijo tudi višjo stopnjo izobraževanja. V te programe je smiselno vključiti naravovarstveno stroko in razmisliti, kje se bodo zaposlovali diplomiranci.
6. Poslovni organi podjetij in organizacij naj ponovno pregledajo ujemanje ekonomskih in okoljskih ciljev, saj nekateri izsledki kažejo, da so le-ti bistveno bolj povezani oz. bistveno manj v nasprotju med seboj, kot se zdi na prvi pogled.
7. Poiskati in izpostaviti je treba praktične (delujoče) primere dobrih praks.
8. Konferenca na temo »Človek in narava« naj postane redni mednarodni dogodek v Sloveniji, ki ga bo podprla EU. Vanjo naj se aktivno vključijo tudi tisti, ki odločajo.

Konferenca o družbeni odgovornosti

Inštitut za razvoj družbene odgovornosti (IRDO) je 11. in 12. marca v Mariboru organiziral 5. mednarodno konferenco Družbena odgovornost in izzivi časa 2010 z naslovom Narava in človek. Na konferenci je sodelovalo več kot 60 avtorjev z več kot 50 prispevki iz Slovenije in tujine.

IRDO je konferenco organiziral v sodelovanju s številnimi mednarodnimi uglednimi inštitucijami, kot sta med drugim Evropska akademija znanosti in umetnosti ter Mednarodno združenje za sistemsko raziskovanje, nadalje skupaj s Štajersko gospodarsko zbornico ter v dogovoru z Ministrstvom za delo, družino in socialne zadeve, Ministrstvom za okolje in prostor, Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter Biotehniško fakulteto Univerze v Ljubljani.
Na konferenci je sodeloval tudi Premogovnik Velenje s prispevkom v zborniku in predstavitvijo z naslovom »Uvajanje čistejših tehnologij v Premogovniku Velenje«. Konference smo se 11. marca udeležili trije predstavniki Premogovnika Velenje, in sicer avtor tega zapisa, Sergej Jamnikar (oba sva člana skupine Čiste premogovne tehnologije) in Natalija Lah iz Izobraževalnega centra Skupine PV. Prispevek, ki smo ga predstavili, je sicer strokovno naravnan in opisuje izvajanje programske naloge PN-16-2007, vendar smo v njem poudarili vidik in pristop družbeno odgovornega podjetja na področju čistejših premogovnih tehnologij, ki obsegajo tri sklope: razplinjevanje sloja, zajem, transport in shranjevanje CO_2 (CCS tehnologije) in podzemno uplinjanje premoga (PUP).
Sodelovali smo v sekciji B: Ekonomija in narava – primeri. V tej sekciji so različna podjetja predstavila: načine varovanja okolja pri gradnji velikih infrastrukturnih objektov, zagotavljanje dobrega stanja okolja pri obratovanju in vzdrževanju velikih hidroelektrarn, sisteme vodenja kot osnovo družbene odgovornosti, umeščanje energetskih omrežij v prostor, okoljsko odgovornost kot konkurenčno prednost malih in srednje velikih podjetij ter krajevne pobude pri prostorskem planiranju. S predavanjem o prenosu različnih znanj s področja čistih tehnologij smo informirali širšo javnost o vlogi družbene odgovornosti, prispevali strokovne vsebine k dopolnitvam osnutka strategije razvoja na tem področju ter s primerom dobre prakse prikazali možnosti glede varovanja narave v Sloveniji.

Dr. Simon Zavšek

Kadrovska funkcija – strokovna skrb za zaposlene

Največje bogastvo vsakega podjetja so ljudje. So ključni element za doseganje operativnih, poslovnih in razvojnih načrtov. Kadrovsko funkcijo za Premogovnik in njegove povezane družbe izvajamo zaposleni na Kadrovsko-splošnem področju (KSP) Premogovnika Velenje in v Izobraževalnem centru Skupine Premogovnik Velenje (ICSPV), ki organizacijsko spada v HTZ Velenje, funkcionalno pa je povezan v KSP PV.

Na KSP teče pester kadrovski proces – od pridobivanja kadrov, ki se začne s kadrovanjem učencev, štipendiranjem, do obveznega praktičnega usposabljanja v času šolanja, selekcije, zaposlovanja novih sodelavcev, organizacije pripravništva zanje, uvajanja v delo, razvoja kadrov, organizacije poslovnih procesov, razporejanja ter gradnje podpornih sistemov za vodenje zaposlenih. Ti obsegajo motiviranje, nagrajevanje in napredovanje, postavitev organizacije skupaj z izdelanimi katalogi delovnih mest, stalno izobraževanje in usposabljanje za delo in razvoj, prenos znanja, socialno delo in svetovanje.
Kadrovski proces se zaključi ob odhodu delavcev iz podjetja zaradi upokojitve ali drugih razlogov. Zelo pomemben segment znotraj KSP je obračun plač in ostalih prejemkov, ki obsega tako zajemanje podatkov kot tudi spremljanje zakonodaje, postavitev sistema in računalniško obdelavo podatkov.
Poleg tega pa so del kadrovske funkcije tudi arhiviranje, sprejem in oddaja pošte, knjižnica, laična kontrola bolniških dopustov na domu ter delovanje Športnega društva oz. preventivna rekreacija.
Za delo so potrebni strokovna usposobljenost, poznavanje zakonodaje in drugih predpisov, ustvarjalnost, predvsem pa smisel za delo z ljudmi. Za uspešno delo na kadrovskem področju in v ICSPV je ključnega pomena sodelovanje z vsemi drugimi poslovnimi funkcijami, z vodji pa tudi s predstavniki zaposlenih.
Pomembno orodje za delo je kvaliteten kadrovski informacijski sistem, ki je sestavljen iz kadrovskega, plačnega in izobraževalnega dela.

Premogovnik Velenje je dober zaposlovalec

19. marca 2010 je na Ljubljanskem gradu potekala slavnostna razglasitev najboljših zaposlovalcev v okviru projekta Zlata nit. V medijsko-raziskovalnem projektu in nacionalnem izboru najboljših zaposlovalcev Zlata nit, ki poteka pod okriljem časnika Dnevnik in častnim pokroviteljstvom Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, so že tretje leto oblikovali seznam 101 najboljšega slovenskega zaposlovalca.
V projektu že od njegovega začetka sodeluje tudi Premogovnik Velenje, ki se je letos že tretjič zapored uvrstil na seznam 101 najboljšega slovenskega zaposlovalca, kar dokazuje skrb in pozornost, ki ju naše podjetje namenja svojim zaposlenim.

Področje v številkah

Na KSP je zaposlenih 65 delavcev, od tega na kadrovsko-splošnem področju Premogovnika Velenje 30 in v ICSPV 35, med slednjimi je 9 delavcev razporejenih v Izobraževalni center, 26 delavcev pa v Praktično izobraževanje.
Med zaposlenimi je polovica žensk.
V povprečju so zaposleni KSP Premogovnika stari 48 let, zaposleni v ICSPV so mlajši, stari poprečno 41 let. Več kot 35 odstotkov delavcev ima najmanj višješolsko izobrazbo, kar je nesporno potrebno zaradi zahtevnosti delovnega področja.
Kadrovsko funkcijo izvajamo za trenutno 2.650 zaposlenih v Premogovniku Velenje in v njegovih devetih povezanih družbah, razen za zaposlene v Robinoksu in Inštitutu ERICo.
Glede na funkcije je zasedba zaposlenih na KSP taka: vodenje KSP – 1, vodenje ICSPV – 1, kadrovska funkcija – 5, socialna funkcija – 2, kadrovski projekti – 1, ekspedit – 1, organizacija – 1, obračun plač in ostalih prejemkov – 15, informacijska podpora – 2, knjižnica – 1, preventivna rekreacija – 2, izobraževanje in razvoj kadrov – 7, Praktično izobraževanje – 26.

Delo na KSP v letu 2009

V letu 2009 smo zabeležili 324 odjavnih in 248 prijavnih postopkov delavcev v družbah Skupine PV, 100 delavcev je bilo premeščenih med družbami, zaradi upokojevanja je odšlo 153 zaposlenih, največ zaposlitev smo sklenili za določen čas, in sicer 71.
V družbah PV in HTZ Velenje smo zaposlili 61 pripravnikov. Izdali smo ogromno potrdil delavcem (nap. izpolnili 757 kreditnih pol, 2.116 potrdil za darovano kri …) Ažurno smo izpisovali pogodbe o zaposlitvi in anekse k pogodbam. Urejali smo sezname delavcev v obveznem dodatnem pokojninskem zavarovanju, prostovoljnem dodatnem pokojninskem zavarovanju, davčne olajšave

za družinske člane … 195 dijakom in študentom smo omogočili opravljanje počitniškega dela v Skupini Premogovnik Velenje.
Uredili smo vse potrebne dokumente ob prenosu dejavnosti iz HTZ PC SIPO v SIPOTEH ter nudili tehnično podporo družbi PLP pri prehodu na 36-urni delovni teden ob delnem sofinanciranju skrajšanega delovnega časa. Sodelovali smo pri razpisih, izboru in zaposlitvi delavcev za CVO Zimzelen v Topolšici. Prejeli smo več kot 1.500 vlog za zaposlitev; na vse smo pisno ali ustno tudi odgovorili.
V letu 2009 so uprave družb Skupine PV izvedle 6 večjih reorganizacij, kar pomeni da smo popravili 50 organizacijskih shem ter izvedli 120 aktiviranj in 70 deaktiviranj delovnih mest. Pregledali smo vsa napredovanja zaposlenih (380), vse premestitve zaradi sprememb delovnih mest (320) in vsa nadomeščanja (270).
Opravljenih je bilo 29 invalidskih postopkov ter 182 uvedb medicinske rehabilitacije in 412 podaljšanj le-te. Socialni delavec je aktivno sodeloval pri senatih invalidske komisije in uspešno vodil delo rehabilitacijskega tima.
Izvedli smo 350 obračunov plač, kar pomeni preko 51.000 izpisanih in kuvertiranih plačilnih listov, k temu pa je treba prišteti tudi vsa ostala izplačila (obračun štipendij, pogodbenih del, sejnin …). Sodelavci v tem delu Kadrovsko-splošnega področja so poskrbeli za ažurne podatke pri vnosu dnin kot tudi pri spremembi odbitkov (novi krediti – 610, spremembe kreditov – 1.561 …).
Za potrebe zunanjih uporabnikov (Durs, Ajpes, HSE …) so bila vsak mesec izdelana in oddana poročila. Zaradi zakonskih ali organizacijskih sprememb je bilo izdelanih 53 novih podprogramov in 162 posodobitev obstoječih računalniških delnih programov s področja plač.
Preventivno rekreativno dejavnost je organiziralo Športno društvo, in sicer v Fiesi in v Olimju za 258 sodelavcev, vodeno rekreacijo pa v Termah Topolšica, Bazenu Velenje, Beli dvorani in telovadnicah velenjskih šol za 307 delavcev.
Opravili smo 232 obiskov naših bolnih sodelavcev na domu ter organizirali akcijo cepljenja proti pandemski gripi (92 udeležencev) in preventivni urološki pregled za 86 sodelavcev.
V arhiv smo sprejeli 207 tekočih metrov gradiva, hkrati pa izločili 148 tekočih metrov. S presnemavanjem gradiva na mikrofilm in DVD zmanjšujemo fizični obseg arhivskega gradiva. V družbe smo prejeli več kot 43.000 poštnih pošiljk in jih oddali več kot 108.000.

Delo Izobraževalnega centra v letu 2009

V šolskem letu 2009/10 smo podelili 48 kadrovskih štipendij ter 3 posebne štipendije v okviru natečaja »Energija znanju – znanje energiji«. Za neposredno sofinanciranje kadrovskih štipendij smo prijavili 34 štipendistov. Ob delu se je v skladu s kadrovskimi potrebami družbe izobraževalo 49 sodelavcev, 16 jih je izobraževanje uspešno zaključi-

→

V marcu je potekalo redno letno preverjanje nadzorno-tehničnega osebja. Nadzorniki in poslovodje – na fotografiji rudarski nadzorniki – so se najprej udeležili seminarjev.

lo. Sklenjenih je bilo 17 novih pogodb med podjetjem in zaposlenimi za sofinanciranje študija ob delu.
Aktivno smo sodelovali z izobraževalnimi institucijami pri pripravi izobraževalnih programov, obveznih praks in promocije poklicev v rudarstvu. S pomočjo strokovno usposobljenih mentorjev in inštruktorjev smo izvajali praktični pouk po letnem učnem načrtu na samostojnih in skupnih deloviščih v jami ter v šolskih učnih prostorih izven jame za vse naše štipendiste rudarske, elektro in strojne usmeritve. V letu 2009 so dijaki vseh usmeritev skupaj opravili 4.784 dnin ali 33.488 delovnih ur.
Obvezno prakso je v podjetju opravilo še 29 študentov in 22 dijakov. Skupno število opravljene obvezne prakse je 10.200 ur.
V letu 2009 smo izpeljali tudi tritedensko uvajanje za 56 pripravnikov.
Za različne ciljne skupine smo organizirali tečaje, delavnice in seminarje na področjih izobraževanja: proizvodni proces in varnost, ekologija, obvladovanje sistema kakovosti, komuniciranje, vodenje in timsko delo, ekonomsko-poslovna znanja, informatika in druge aktualne vsebine.
Izvedli smo preverjanje znanja za 350 sodelavcev v različnih ciljnih skupinah.
V letu 2009 smo zaključili izobraževanje za 39 mlajših sodelavcev v Šoli poslovnih znanj. Udeleženci so izdelali 7 projektnih nalog, ki so bile izbrane iz nabora njihovih 39 poslovnih idej.
32 zaposlenih na področju trženja se je udeležilo daljšega izobraževanja s področja marketinga.
V zunanjih institucijah (eksterna izobraževanja in študij ob delu) je bilo izvedeno 68 odstotkov izobraževalnih oblik (41.424 ur) in 32 odstotkov internih izobraževalnih oblik (19.532 ur).
Največ internih izobraževanj je bilo namenjenih izobraževanju in usposabljanju za proizvodni proces in varnost, okoljskemu izobraževanju, izobraževanju za vodenje ter ekonomsko poslovnim znanjem.
Zbrani podatki na področju izobraževanja kažejo, da se je v letu 2009 vsak zaposleni v podjetju izobraževal 42,6 ure. Z merjenjem kvalitete izvedenega izobraževanja smo dosegli oceno 4,4 – na lestvici od 1 do 5.
V letu 2009 je bilo opravljenih 152 svetovalnih ur sodelavcem, ki so potrebovali strokovno pomoč.
V Strokovni knjižnici Premogovnika Velenje imamo 2.557 enot, ki so namenjene za izposojo in so vključene v sistem knjižnične izposoje COBISS. Poleg tega imamo naročenih še 72 časopisov in strokovnih revij ter razpolagamo s 197

Napovednik izobraževanj v aprilu 2010

izobraževalna oblika	ciljna skupina	kraj izobraževanja	datum
delavnice s področja marketinga	zaposleni v prodaji	VZD učilnica (bivša VPD učilnica)	7., 15., 22. 4., 5. in 13. 5.
redno letno izobraževanje in preverjanje znanja	nadzorno-tehnični kader HTZ	Zelena dvorana	april
začetek nadaljevalnega in osnovnega tečaja angleškega jezika	zaposleni v Skupini PV	VZD učilnica	april
QAD Applications (MFG/PRO)	uporabniki informacijskega sistema v HTZ	Računalniška učilnica TEŠ	
poslovni bonton	zaposleni, ki so pri svojem delu veliko sodelujejo s poslovnimi strankami	Rumena učilnica (pod Zeleno dvorano)	30. 3.
sprememba prenosa podatkov za obračun plač	uporabniki storitev Informatike, ki delajo pri obračunu plač	Računalniška učilnica TEŠ	april
varnost strojev (nove EU direktive)	tehnologi, projektanti, uporabniki	Zelena dvorana	6. 4.
predstavitev opreme za testiranje psihoaktivnih substanc (droge)	obrati, Pravna pisarna, Služba VZD	VZD učilnica	2. 4.
nova zakonodaja na področju graditve objektov	zaposleni v Skupini PV, ki morajo pri svojem delu upoštevati ZGO	Zelena dvorana	19. 4.

pripravniškimi nalogami in več kot 300 raziskovalnimi nalogami.
Prijavili smo se na razpis Inštituta za družbeno odgovornost za nagrado horus, družbeno odgovorno podjetje. Uvrstili smo se med 5 velikih slovenskih podjetij, ki načrtno in odgovorno delujejo na področju družbene odgovornosti.
Na področju izobraževanja sta tekla tudi projekta Pridobivanje kadrov v deficitarnih poklicih in Zlata nit – izbor najboljšega zaposlovalca.

In naši načrti za naprej …

Na letošnji Strateški konferenci smo predstavili projekte, s katerimi želimo na kadrovskem področju delati še kvalitetnejše, saj se zavedamo, da je uresničitev vseh sprejetih sklepov najbolj odvisna od znanja, sposobnosti in zavzetosti vsakega zaposlenega.

Projekt Kompetence

Cilji projekta so:
- večanje delovne uspešnosti zaposlenih (posameznika, delovnih skupin in družbe),
- konkretno definirane zahteve delovnih mest,
- sistematičen pristop k ocenjevanju individualne uspešnosti, napredovanju ter izobraževanju in razvoju kadrov,
- doseganje poslovnih in strateških ciljev ter
- krepitev želene organizacijske kulture.

Projekt Standardizacija znanja

Cilji projekta so zagotoviti zaposlenim vsa zahtevana znanja, potrebna za zasedbo delovnega mesta, ter izpolnjevanje in pridobivanje veščin, ki omogočajo doseganje poslovnih ciljev in osebnostni razvoj posameznika.

Projekt Assessment center

Cilja projekta sta odkrivanje potencialov mladih strokovnjakov in planiranje njihovega nadaljnjega poklicnega razvoja v skupini.

Projekt Prenos znanja

Cilji projekta so:
- ugotavljanje, ohranjanje, plemenitenje, poglabljanje in prenos ekspertnih ključnih znanj podjetja,
- preprečevanje odliva znanja z odhodi zaposlenih iz podjetja,
- preprečevanje zastojev, napak v delovnih procesih (vsako delo bi morala znati opravljati vsaj dva zaposlena),
- povečanje zadovoljstva in zavzetosti zaposlenih,
- dvig kvalitete obravnave sodelavcev ob upokojitvi,
- prenos znanja iz prakse v poklicno, srednje in visoko strokovno izobraževanje,
- pravo in pravočasno načrtovanje in izvajanje izobraževanja in usposabljanja.

Projekt Priprava sodelavcev na upokojitev ter skrb za nasledstvo

Cilji projekta so:
- ohranjanje znanja,
- kvalitetni prehod iz zaposlitve v upokojitev,
- pridobivanje koristnih predlogov,
- pozitiven odnos upokojencev oz. širjenje ugleda podjetja.

Več o teh projektih pa v naslednjih številkah Rudarja.

Za kadrovsko-splošno področje:
Sonja Kugonič, univ. dipl. ekon. – vodja področja
Boris Potrč, univ. dipl. inž. rud. – vodja ICSPV

Izobraževanje iz prve roke

V Premogovniku Velenje uporabljamo na odkopih odvozno opremo podjetja Joy in z njim imamo podpisano tudi pogodbo za področje razvoja. Sodelovanje je zelo dobro. Eden od dokazov za to je tudi dvodnevno izobraževanje naših sodelavcev v Strojnem remontu HTZ Velenje, ki so ga vodili in financirali strokovnjaki iz Joya.

Kot je povedal Janko Avberšek, produktni vodja Strojnega remonta, se je potreba po poučevanju sodelavcev v Strojnem remontu pokazala zaradi dokaj pogostih okvar na reduktorjih in sklopkah transporterjev.
Avberšek: »Reduktorji in lamelne sklopke so sestavni deli smernih in čelnih transporterjev. Pri obratovanju transporterjev prihaja do poškodb teh delov, a je v večini primerov težko ugotoviti vzrok okvare. Strokovnjake iz Joya smo zato prosili za pripravo in vodenje tečaja o vzdrževanju in remontu teh delov transporterjev, da bi tako v največji meri izločili vzroke okvar, ki so posledica nekvalitetno opravljenih remontov in vzdrževalnih del.

Med poukom v delavnici ob razstavljenem reduktorju; tretji z leve Janko Avberšek, desno Emil Srebočan

Na drugi strani je treba vedeti, da se tipi reduktorjev spreminjajo in dobro je, da so s temi spremembami seznanjeni tudi delavci, ki jih popravljajo in vzdržujejo.«
Tokrat so se izobraževanja udeležili štirje sodelavci v Remontni delavnici, dva sodelavca v Tehnološki službi Premogovnika Velenje in nadzornik v HTZ Velenje.
Iz Joya so prišli trije predstavniki. Eden od njih je bil **Gregg Cullings**, ki ima 15-letne izkušnje kot inženir strojništva, dela pa v ameriškem podjetju PT TECH v Ohiu v ZDA, ki je partner Joya za proizvodnjo lamelnih sklopk. Joy namreč izdeluje različne tipe rudarske opreme za podzemno pridobivanje premoga in pri tem sodeluje z več podjetji po celem svetu.
Gregg Cullings je našim sodelavcem pokazal notranjost posameznih sklopov opreme in jih podučil, kako preprečiti posamezne okvare oziroma kako jih sanirati, če do njih pride. »Delati z vašimi sodelavci je bilo krasno. Učili smo se drug od drugega, saj so mojstri svojega dela in znajo tudi nas, učitelje, naučiti kaj novega iz svojih bogatih izkušenj,« je povedal Cullings.

Zelo koristno izobraževanje

Eden od udeležencev izobraževanja je bil **Emil Srebočan**: »Zelo smo zadovoljni, da smo bili deležni tega izobraževanja, saj do zdaj še nismo imeli stikov s predstavniki proizvajalca rudarske opreme, da bi iz prve roke spoznali sestavo opreme.
Reduktor smo razstavili na sestavne dele, nato pa so nam »učitelji« pokazali pravilen postopek popravila in ponovne sestave reduktorja oziroma sklopke.
V zadnjem letu smo imeli več zelo podobnih okvar treh reduktorjev in sklopk, prej te okvare niso bile tako pogoste, zato smo se odločili za ukrepanje. Popravilo reduktorja traja dva do tri dni, imamo pa vedno en reduktor v rezervi, ki ga v tem primeru damo na transporter, da lahko proizvodnja nemoteno obratuje.«
Kot je še dejal Janko Avberšek, upajo, da bodo sodelavci dobili tudi certifikat za vzdrževanje reduktorjev in bodo lahko to delo opravljali tudi za druge kupce oziroma uporabnike reduktorjev. Predvsem nam to lahko pride prav pri prodaji znanja v države JV Evrope.
Poučevanje je trajalo 2 dni, želijo pa si, da bi se naši sodelavci izobraževali tudi v tovarni Joy v Angliji.

Diana Janežič

Študijski kotiček

Končali so študij ob delu:

- **Helena Šumah Zaluberšek** iz HTZ Velenje je 10. decembra 2009 opravila magisterij znanosti iz ekonomije in poslovnih ved,
- **Simon Klinc** iz SOP Premogovnika Velenje je 25. februarja 2010 na Fakulteti za organizacijske vede Univerze v Mariboru diplomiral po študijskem programu »Organizacija in management informacijskih sistemov« in si pridobil univerzitetno izobrazbo (1. stopnje) ter naziv »diplomirani organizator informatik (UN)«,
- **Teodor Šlehta** iz Elektroslužbe jama Premogovnika Velenje je 5. marca 2010 na Višji strokovni šoli ŠCV zaključil višješolski program Elektronika (6. raven)

Čestitamo!

Da bi se dobro sodilo, je treba dobro poslušati.

V februarju smo v Premogovniku Velenje dobili 20 novih notranjih presojevalcev. V dvodnevni delavnici so se udeleženci seznanili s procesi in načini presojanja po uvedenih standardih v podjetju, ti so ISO 9001, ISO 14001 in OHSAS 18001.

Delavnico je vodil zunanji svetovalec dr. Slavko Plazar, vodilni presojevalec na področju sistemov vodenj, v sodelovanju z oddelkom Sistem obvladovanja procesov. Predavatelj je bil Simon Klinc. Udeleženci so na koncu opravljali tudi izpit in Slovenski inštitut za kakovost in meroslovje jim je izdal potrdila za notranjega presojevalca.
Sodelavke in sodelavci so potrdila prejeli 5. marca na priložnostni slovesnosti v Zeleni dvorani. Potrdila jim je izročil direktor **dr. Milan Medved,** jim čestital in jih ob tem nagovoril: »Premogovnik Velenje se uvršča med najsodobnejše premogovnike na svetu. Pred leti je bil verjetno prvi v svetu, ki je pridobil certifikat za ravnanje z okoljem, in je tako tudi na tem področju oral ledino.
Notranje presojanje tudi vam, presojevalcem, daje priložnost, da bolje spoznate podjetje, predvsem določene faze procesov, za katere veste, da delujejo, a ne poznate načinov, s katerimi vaše sodelavke in sodelavci v drugih službah pridejo do zastavljenih ciljev oziroma da vsi v podjetju na koncu leta lahko rečemo, da smo bili uspešni. Velikokrat znamo ljudje najbolj ceniti lastno delo in to se nam zdi zelo pomembno. Ko pa spoznamo delo drugih ljudi, šele lahko presojamo tudi svoje delo, različne načine razmišljanja in cenimo trud vsakega posameznika, ki ga vlaga v svoje delo.«
Novi notranji presojevalci in presojevalke so: Jože Borovnik, Darian Božič, Marko Čerenak, Andrej Horvat, Sergej Jamnikar, Mitja Kamenik, Simon Lednik, Tine Lesjak, Metka Marić, mag. Janez Mayer, Nataša Pavič, Bogdan Pešak, Boris Sotler, Tatjana Strgar, mag. Boštjan Škarja, mag. Simon Tajnšek, Gregor Uranjek, Primož Vedenik, Franci Vovk in Neli Zver.
V Skupini Premogovnik je 83 sodelavk in sodelavcev usposobljenih za notranje presojevalce. 57 jih je v Premogovniku Velenje, 23 v HTZ Velenje in trije v PV Investu.

Diana Janežič

Pregovori o presojanju

Že po zrncu riža ugotoviš, če je kaša v loncu skuhana. (bengalski)
Ne meri se vse na tehtnici. (danski)
Ljudje ne opazijo, če zadevaš, temveč če zgrešiš. (angleški)
Če hočemo izvedeti, kako globoka je reka, nam je ni treba izprazniti. (korejski)
Tudi kdor ne zna skuhati juhe, ve, ali je preslana. (nemški)

Skok iz kože na odru velenjskega Doma kulture

Potem ko je Peter Rezman, šoštanjski pesnik in literat ter nenazadnje nekdanji knap, za svojo zbirko Skok iz kože prejel Dnevnikovo fabulo 2009, ki jo žirija podeljuje najboljši zbirki kratke proze, izdano v zadnjih dveh letih, smo lahko le čakali, kdo bo zgodbe iz knapovskega življenja prvi postavil na oder.

Odlični Gaber K. Trseglav – kot propadel, nezadovoljen upokojeni knap in kot ponosni član rudarskega stanu

Medtem ko smo lani v Muzeju premogovništva Slovenije v Velenju dočakali komedijo, ki prav tako nosi Rezmanov podpis – Knapovsko večerjo – se je režiser Jaka Andrej Vojevec v produkciji Gledališča Glej in Mestnega gledališča ljubljanskega lotil ene od sedmih novel z naslovom Skok iz kože.

Literat Peter Rezman je v 7 novelah predstavil življenje brezimnih rudarjev, pri tem pa je izhajal iz lastnih izkušenj, saj je bil tudi sam šest let zaposlen v jami takratnega Rudnika lignita Velenje kot elektrikar. Knjigo je avtor postavil v čas osemdesetih let prejšnjega stoletja, ko tudi sam ni več delal v jami. V njej se je namreč zaposlil leta 1975, ko so v rudniku začeli počasi uvajati mehanizacijo, veliko pa je bilo še ročnega dela. Tudi doma so knapi živeli drugače, kot živijo danes. Založba Litera je leta 2008 izdala zbirko novel Petra Rezmana Skok iz kože, avtor pa je nato pripravil tudi večplastno celovečerno dramatizacijo knjige. Čeprav je zgodba postavljena v pozna 80. leta, je kar boleče aktualna, saj se dotika zaostrene krize, problemov globalne energetske politike, lakomnosti človeštva po sadovih zemlje in globalnih posledic vedno večjih potreb po energiji.

Neznani svet knapovščine

Vlogo osrednjega – in tudi edinega junaka – je odigral odlični Gaber K. Trseglav, ki je s svojo pojavo, specifičnim rudarskim žargonom in prepričljivo igro poskrbel, da gledalcev ni niti malo zmotilo, da je sam na odru. Skok iz kože prikazuje svet, ki je sicer krajevno blizu, hkrati pa je veliki večini Slovencev popolnoma tuj in neznan. Podzemni svet knapov, njihove navade, obrede, življenje, vse pogojeno z večnim vrtenjem dnevnih in nočnih izmen, garanjem na čelih, ko včasih dneve in celo tedne ne vidijo sončne svetlobe. Pa tudi trenutke predaha in sprostitve, ponavadi z obilico pijače. Tako je živel tudi anonimni junak Rezmanove zgodbe, le da se nekako ni uspel vključiti. Kot pravi sam, je bil drugačen. Ko se mu je na šahtu pripetila še nesreča, ki ga je zaznamovala za vse življenje, je prepuščen samemu sebi počasi propadel.

Velenjčanom in celotni Šaleški dolini – v Šoštanju si je bilo moč Skok iz kože ogledati že ob praznovanju slovenskega dneva kulture – ta svet seveda ni nepoznan in neznan, saj praktično ni družine, ki ne bi imela vsaj enega družinskega člana, zaposlenega v Premogovniku. In zaradi tega so bili Rezmanovi pomisleki in dvomi, ko sva pred časom govorila o tem, kako bo velenjska publika sprejela zgodbo – deloma celo upravičeni. Veliko ljudi je bilo skoraj osebno prizadetih, pa čeprav vsi sami pri sebi zelo dobro vemo, da pisatelj zgolj popisuje drugo, temnejšo stran našega knapovskega življenja, ki si ga seveda ni izmislil in je boleče aktualna še danes.

Menim, da je bilo vsem nam, ki smo

na tak ali drugačen način povezani s Premogovnikom, zelo težko opazovati, kako lik tepta naše vrednote – naš rudarski praznik, uniformo in druge simbole, težko je bilo gledati, kam človeka popelje pijača – vendar moramo tudi razumeti, da iz rudnika ne izhajajo le lepe življenjske zgodbe s srečnim koncem, ampak tudi dosti bolj temačne in žalostne. Kljub temu je iz prikazanega razvidno, da si je bil junak te zgodbe za svoje težave in zavoženo življenje kriv predvsem sam. Skozi življenje je želel iti po liniji najmanjšega odpora, ker pa se tudi v ležernem, brezdelnem življenju ni znašel, se je le vrtel v začaranem krogu alkoholne omame, ki ga je na koncu pokopala. Ker sam v rudarskem življenju, pripadnosti, tovarištvu in predanosti ni mogel najti ničesar oprijemljivega oz. so ga te vrednote vse bolj spominjale na nekaj, česar sam nima oz. kar je izgubil, je svoj bridki konec storil ravno na dan, ko se tradicija knapovskega življenja kaže v največjem razmahu in sijaju – ob praznovanju Skoka čez kožo na rudarski praznik. Od tod tudi naslov Skok iz kože. »Človek res ne more skočiti iz svoje kože, kajti rudarski poklic te zaznamuje,« je v pogovoru za Rudar pred letom dni dejal Rezman sam.

Peter Rezman je v svojih novelah prikazal, kakšno je lahko dojemanje življenja rudarjev tudi z druge plati. Ne le lepe črne uniforme z rdečimi nageljni, ne le ponosni rudarji, ampak tudi zavoženo in zapito življenje, za kar pa si je kriv vsak posameznik sam. In morda je bilo prav to tisto, kar je bilo nekaterim v občinstvu tako težko sprejeti.

Rudarsko življenje je v tej dolini tako tesno prepleteno z našim okoljem, da je najbrž marsikdo od gledalcev le stežka gledal povsem drugačen pristop in prikaz rudarskega življenja, kot smo ga vajeni. No, žirija, ki je Rezmanu lani podelila Fabulo, je menila, da je njegovo popisovanje življenja v rudniku lahko metafora za vsakdan slehernika.

Tadeja Mravljak Jegrišnik
Vir: www.mgl.si

Gostili smo člane komunikacijskega kolegija HSE

Premogovnik Velenje je v torek, 23. februarja 2010, gostil člane Komunikacijskega kolegija Holdinga Slovenske elektrarne, katerega člani prihajamo iz HSE, Dravskih elektrarn, HSE Invest, Soških elektrarn, Termoelektrarne Šoštanj, Termoelektrarne Trbovlje in iz našega podjetja.

Udeležence kolegija je uvodoma pozdravil direktor Premogovnika Velenje **dr. Milan Medved**, ki je na kratko predstavil delovanje in vlogo PV v skupini HSE in Šaleški dolini. Poudaril je pomen proaktivnega komuniciranja za posamezne družbe in skupino HSE ter medsebojno usklajenost komunikacijskih aktivnosti. Predstavil je delovanje premogovnika in načrte za prihodnost, tudi v povezavi s trenutno aktualnim projektom gradnje bloka 6. Povedal je še, da Premogovnik Velenje v letošnjem letu obeležuje 135-letnico delovanja, kar bomo obeležili z različnimi dogodki, med katerimi bo osrednji svečana akademija, ki jo bomo v počastitev visoke obletnice pripravili v petek, 16. aprila, ob 18. uri v Domu kulture Velenje.

»Vašemu delu posvečam izredno veliko pozornost in se zavedam, da je včasih premalo cenjeno. Komunikatorjev se ponavadi zavedamo šele, ko se pojavi problem, ko je potrebno odreagirati. V Premogovniku Velenje smo zadovoljni, da se število objav o našem podjetju povečuje – od tega je več kot 94 % objav pozitivnih – ter

da se obenem povečuje tudi delež nenačrtovanih objav, kar pomeni, da zanimanje s strani medijev za našo družbo raste. To pa smo dosegli tudi s plasiranjem pozitivnih novic,« je še povedal dr. Medved.

Člani so na seji kolegija predstavili aktualne dogodke v družbah skupine HSE ter skupne komunikacijske aktivnosti skupine HSE. Po koncu uradnega dela so si ogledali še Muzej premogovništva Slovenije, nad katerim so bili obiskovalci – večina med njimi je bila v Muzeju prvič – navdušeni. K temu je prav gotovo pripomogel tudi vodič Marko Merčnik, ki si je resnično vzel čas ter nam vse zelo doživeto in nazorno predstavil. Če le povzamem izjavo ene od članic kolegija: »Navdušena sem, da danes še naletiš na mladega človeka, ki s takim žarom opravlja svoje delo.«

Tadeja Mravljak Jegrišnik

»Ženske ste pomemben del kolektiva.«

Tudi letos, drugo leto zapored, smo 8. marec, dan žensk, v Skupini Premogovnik Velenje zaznamovali z ogledom plesno-glasbene predstave. Na 311 naslovov sodelavk so romala vabila za ogled muzikala Pa ne spet briljantina, ki so ga na odru Doma kulture izvedli mladi iz Šole za storitvene dejavnosti Šolskega centra Velenje.

Preživele smo prijetno uro v družbi z dobro glasbo iz filma Briljantina ter doživetim plesom in petjem nastopajočih. Z mladostno energijo so nam res polepšali dan.

Pred predstavo je polno dvorano sodelavk nagovoril direktor **dr. Milan Medved**, ki je najprej dejal, da ni dileme, ali naj še praznujemo dan žensk ali ne. »Ne praznujemo ga zato, ker bi že vnaprej želeli trditi, da ste ženske zapostavljene ali manj vredne, ampak zato, da se vsaj enkrat na leto vprašamo, kakšen je odnos med nami, moškimi in ženskami, kakšen je odnos do žensk v službi, doma, v družbi,« je poudaril dr. Medved. Izrazil je začudenje, da nam ves razvoj in uvajanje moderne tehnologije na mnogih področjih nista olajšala življenja in dala več časa. »Stalno prilagajanje novostim in novi tehnični pripomočki nas še bolj vežejo na delo v službi, kjer ostajamo vse več časa. In če ste ženske že pred dvema, tremi desetletji podpirale najmanj tri vogale pri hiši, imate zdaj ob tem še zahtevnejše službe, gradite kariere, gojite hobije, pri tem pa postorite še večji delež dela tudi doma, da o skrbi in vzgoji otrok sploh ne govorim. Občudujem vas, kako vse to zmorete, hkrati pa je 8. marec tudi priložnost, da se vam v imenu vseh sodelavcev zahvalim za vaš prispevek pri delu v podjetju.

Ste pomemben del kolektiva in tega sem zelo vesel. Dobro se zavedam, da znate biti delu predane ter pri njem požrtvovalne, vestne in natančne. Upam, da ste tudi ve ponosne, da ste zaposlene v Skupini Premogovnik Velenje,« je sklenil direktor.

Po predstavi je zelo zadovoljno občinstvo nagovorila ravnateljica Šole za storitvene dejavnosti **Mateja Klemenčič** in se zahvalila za zaupanje, ki ga je Premogovnik Velenje drugo leto zapored izkazal tej šoli s povabilom za pripravo proslave ob dnevu žensk. »S tem ste nam dali znak, da podpirate šolo, kakšna je naša. Ob takšnem načinu dela dobijo dijaki v šoli poleg znanja tudi veliko drugačnih kompetenc, ki jim pomagajo na poti v odgovorno odraslost,« je dejala Klemenčičeva in poudarila, da uspešnega nastopanja dijakinj in dijakov ne bi bilo brez predanega dela mentorjev.

Diana Janežič

Gospodarstvo in izobraževanje z roko v roki

V torek, 9. marca, je direktor Premogovnika Velenje dr. Milan Medved v Vili Široko v Šoštanju pripravil sprejem ravnateljev in predstavnikov izobraževalnih institucij Šaleške doline. Na njem je predstavil delovanje Premogovnika Velenje v letu 2009 in njegove načrte za prihodnost.

Sprejema sta se udeležila tudi vodja Kadrovsko-splošnega področja Sonja Kugonič in vodja Izobraževalnega centra Skupine PV Boris Potrč. Kot je dejal **dr. Medved**, smo Izobraževalni center ustanovili zato, da bi skrbel za nadgradnjo znanj sodelavcev in njihovo samoizobraževanje.
Poudaril pa je tudi: »Prepričan sem, da bo energetska dejavnost v Šaleški dolini tekla še prihodnjih 50 let in veliko generacij šolajoče mladine bo še sedelo v vaših šolskih klopeh. Med njimi bo veliko tistih, ki se bodo zaposlili v Skupini Premogovnik Velenje in ustvarjali naprej.
Zato je sodelovanje med izobraževalnimi ustanovami in gospodarskimi panogami za Šaleško dolino izjemno pomembno. Za razvoj doline in celotne regije je ključnega pomena, da visoko izobražen kader ostane v dolini, zato jim moramo zagotoviti zanimiva delovna mesta.«
V nadaljevanju srečanja je predstavil stanje na področju energetike in

premogovništva v svetu, Evropi in v Sloveniji ter načrte Premogovnika Velenje. Poudaril je, da poraba vseh vrst energije in energentov v svetu narašča, da se povečuje energetska odvisnost Evrope in da je kljub vsem investicijam v nove energetske objekte najcenejša rešitev za zagotavljanje dovolj energije v njeni racionalni porabi.
Skozi aktualno dogajanje na energetskem področju je izrazil podporo gradnji bloka 6 Termoelektrarne Šoštanj ter poudaril, da med drugim to pomeni tudi zagotavljanje novih delovnih mest.

Diana Janežič

Vse tako, kot je treba

Odbor družb proizvodnje električne energije Slovenije je na svoji seji 17. marca 2010 med drugim obravnaval izvedbo in organizacijo zimskega športnega srečanja delavcev slovenske energetike, ki je bilo 30. januarja 2010 na Golteh.
Bili smo soglasni, da je bilo na dan srečanja vse tako, kot mora biti, saj organizator Športno društvo Skupine Premogovnik Velenje ni pozabil na nobeno malenkost.
Kljub slabemu vremenu je bila tekma v veleslalomu izvrstno izpeljana, prijetno druženje pa smo nadaljevali v Športni dvorani v Mozirju. Ponovno smo dokazali, da smo v vseh letih srečanj spletli trden most prijateljstva in sodelovanja zaposlenih v slovenski energetiki, kar vsekakor želimo in nameravamo ohraniti.

Končna ocena organizacije in izvedbe zimskega športnega srečanja na Golteh je odlično – bile so to ene najbolje organiziranih in izvedenih iger. Hvala v našem imenu in v imenu vseh udeležencev!

Odbor družb proizvodnje električne energije Slovenije

SLOVENSKA ENERGIJA

Delo Aktiva invalidov v korist članov

Aktiv delovnih invalidov Skupine PV, ki deluje pod okriljem Medobčinskega društva invalidov Šaleške doline, se je 24. februarja sestal na delnem občnem zboru članov, da bi pregledal delo v letu 2009 in si zastavil naloge za letos. V aktivu je 477 članov, zbora pa se jih je udeležila le peščica.

Zato pa je bilo na zboru toliko več gostov, ki so prišli iz organizacij in služb, s katerimi aktiv zelo dobro sodeluje. Tako so Valter Golob, Vikica Trauner, Anica Kos in Franc Kos poročali o delu Medobčinskega društva invalidov Šaleške doline ter o sodelovanju z aktivom.
MDI je med 69 društvi v Sloveniji drugo največje. Lani je praznovalo 40 let delovanja in ob tej priložnosti je ob občinskem prazniku prejelo grb MO Velenje. Na preteklih 40 let so ponosni in jih označujejo za uspešna, prav zaradi te preteklosti pa si bodo tudi v prihodnje prizadevali za čim boljše delo v prid svojih članov.
Valter Golob, predsednik MDI: »Pri tem nam bodo v pomoč novi, večji in bolje opremljeni prostori na Kersnikovi 13, v katerih bomo lahko organizirali tudi delavnice. Ugotavljamo, da je socialno stanje med invalidi vedno slabše, kajti na seznamih odvečnih delavcev v podjetjih so invalidi povsem enakopravni z drugimi delavci, marsikje pa so pri odpuščanju, žal, celo na prvem mestu.«
Valter Golob je še poudaril, da sodelovanje s Centrom za socialno delo Velenje po zamenjavi vodstva v njem ni več tako dobro, kot je bilo prej, zelo dobro pa sodelujejo z vodstvom Zveze delovnih invalidov Slovenije, ki omogoča usposabljanje prostovoljcev, letovanja za člane ter pravno pomoč.

Anketa za boljše delo

V poročilu o delu Aktiva delovnih invalidov Skupine PV je predsednik **Drago Kolar** poudaril, da je za uspešno delo aktiva izrednega pomena dobro sodelovanje z vsemi strokovnimi službami v Premogovniku Velenje in HTZ Velenje, organi soupravljanja v obeh podjetjih ter z MDI in ZDIS.

Aktiv je lani poskrbel za udeležbo svojih članov na seminarjih in usposabljanjih v organizaciji ZDIS ter na ekskurzijah in srečanjih invalidov. Osem članov aktiva se je udeležilo rehabilitacijskega programa v Radencih. Aktiv je uredil različne popuste za svoje člane, zanje pripravil izlet na Kočevsko, sodeloval pa je tudi pri organizaciji dveh dobrodelnih koncertov za pomoč invalidnim otrokom.
Aktiv invalidov sodeluje in pomaga, kjer je treba. Vodstvo poskrbi, da v podjetju redno včlanjujejo nove člane, razdelijo nalepke, poberejo članarino ter se potrudijo, da Premogovnik Velenje in HTZ Velenje pomagata z dotacijami.
Njihovo delo bo tudi v letu 2010 naravnano v korist svojih članov. Da bi bili pri tem čim boljši, so ob volitvah novega Sveta delavcev v HTZ Velenje 2. marca članom ADI delili tudi anketo, v kateri so želeli izvedeti želje in potrebe članov.
Poleg tradicionalnih aktivnosti – izobraževanj, športnih in družabnih srečanj – bodo letos pripravili tudi delovno srečanje z delovnimi invalidi iz podjetja Eti Izlake, na katerem bodo izmenjali izkušnje.

Invalidi so, invalidov ni

V razpravi so se oglasili gostje. **Janko Lukner**, pomočnik direktorja HTZ Velenje, je poudaril, »da je Aktiv delovnih invalidov pomembna organizacijska oblika v podjetju, s pomočjo katere lahko izvemo tudi za specifične težave sodelavcev in jih poskušamo razrešiti.«
Lukner je še dejal, da sta prihodnja organizacija podjetja HTZ Velenje in število zaposlenih v njem odvisna od več stvari. »Ena je sprememba zakonodaje glede invalidskih podjetij, kar smo pričakovali, da se bo zgodilo že lani. Če bo ostala podobna sedanji, bomo morali v HTZ obdržati

V letu 2010 lahko člani ADI koristijo popuste:

- trgovina Košarica – Pernovo, Pesje in Gaberke, 5-odstotni popust za vse izdelke, razen za: umetna gnojila, alkohol in cigarete ter izdelke v akciji;
- železnina Hudovernik – 5-odstotni popust za vse izdelke, razen za izdelke v akciji;
- lesarstvo Hudovernik – 5-odstotni popust, razen za cement in izdelke v akciji;
- oprostitev plačila turistične takse v zdraviliščih po Sloveniji;
- dodatni popust v zdraviliščih: Rogaška, Dobrna, Topolšica, Radenci, Ptuj, Laško, Moravske Toplice in Zreče.

med 950 in 1.000 zaposlenih.
Druga stvar so programi, v katerih lahko produktivno zaposlimo invalide. Pri tem morata dobro delati vodstvo podjetja in Prodajna služba, saj so razmere na trgu zahtevne.
In še to! Če želimo zadržati število zaposlenih v zdajšnjem obsegu, bo moralo podjetje imeti tudi okoli 400 invalidov. Vendar pa se število invalidov hitro zmanjšuje, ker se jih do 30 na leto upokoji, na drugi strani pa je, na srečo, priliv novih invalidov iz Premogovnika Velenje manjši kot v preteklih letih (3 do 5 na leto).
Zato že drugo leto zapored zaposlujemo tudi invalide s trga. Pri tem pa se pojavlja več težav, kot bi se zdelo ob podatkih, da je veliko invalidov nezaposlenih. Z Zavoda za zaposlovanje je za dela, ki so na razpolago pri nas, invalide težko dobiti.«
Sonja Kugonič, vodja Kadrovsko-splošnega področja, je podala nekaj številk. V Skupini Premogovnik Velenje je bilo 31. januarja letos zaposlenih 477 invalidov ali 18 odstotkov vseh zaposlenih. 64 jih je delalo skrajšani delovni čas. Največ invalidov je zaposlenih v HTZ Velenje, in sicer 413 ali 42 odstotkov. V Premogovniku Velenje je zaposlenih 48 invalidov ali 4 odstotke.
Dušan Zapušek je predstavil novosti na področju invalidske zakonodaje in invalidskega zavarovanja, ki jih pripravlja Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve.
Drago Novak je povzel dejavnost Zveze delovnih invalidov Slovenije, posebej pa je poudaril sodelovanje zveze v razpravah o spremembi pokojninske zakonodaje.
Zbora so se udeležili tudi predstavniki Odborov invalidov Velenja, Šoštanja in Šmartnega ob Paki, ki so aktivu čestitali za zelo uspešno delo ter se zahvalili za njegovo dobro sodelovanje z njimi.

Diana Janežič

Novi Svet delavcev HTZ Velenje

2. marca so v HTZ Velenje potekale volitve kandidatov za novi Svet delavcev. Od 994 volilnih upravičencev se jih je volitev udeležilo 721 ali 72,5 odstotka, kar pomeni, da so bile volitve uspešne. Oddanih je bilo 716 veljavnih in 5 neveljavnih glasovnic.

18. marca se je novi Svet delavcev sestal na prvi ustanovni seji. Poročilo o poteku volitev je podal predsednik volilne komisije Drago Kolar, nato pa so člani soglasno izvolili organe Sveta delavcev.
Za predsednika so potrdili **Nika Filipoviča**, za podpredsednico in zapisnikarico pa **Darjo Kelher**; oba sta te funkcije opravljala že do zdaj. V Odbor za nagrajevanje so poleg predsednika SD imenovali še **Mitjo Jenka**, predstavnika SD iz OUTN v Svetu delavcev Premogovnika Velenje pa sta odslej **Rajko Cevzar** in **Zvonko Koželjnik**.
Članom SD sta nato za izvolitev čestitala direktor Premogovnika Velenje dr. Milan Medved in direktor HTZ Velenje Dejan Radovanović.

Novi, trinajstčlanski Svet delavcev HTZ Velenje sestavljajo: (z leve spredaj) Mitja Jenko, Ahmet Nurić, Miran Debelak, Zvonko Koželjnik, Marta Omerzu, Darinka Kelher, Niko Filipović; (z leve zadaj) Andrej Gradišnik, Marko Kodrun, Simon Križovnik, Željko Božanović, Boštjan Avberšek, Rajko Cevzar.

Dr. Medved jim je zaželel dobro in uspešno delo ter pri tem veliko potrpežljivosti. »Sveta delavcev in upravi obeh podjetij nismo na nasprotnih bregovih, temveč veslamo v istem čolnu, smo močno povezani, zato moramo delati z roko v roki. Skupaj se moramo truditi, da bodo vsa naša podjetja imela perspektivo, da bodo poslovno uspešna in da bo socialna varnost zaposlenih vsaj takšna, kot je zdaj,« je dejal.
Dejan Radovanović se je priporočil za kreativno in tvorno sodelovanje tudi z novimi člani Sveta delavcev ter jim dejal, da je v njihovem zaupanju in složnosti tudi moč.

Diana Janežič

Dober odnos do nekdanjih sodelavcev

»Ni veliko podjetij, ki imajo takšen odnos do nekdanjih zaposlenih, kot ga skušamo gojiti v Premogovniku Velenje. Ni nam vseeno, kako živite naši sodelavci in sodelavke, ki ste nekateri celo svojo delovno dobo, nekateri pa le del nje, preživeli z delom v enem od podjetij v Skupini Premogovnik Velenje,« je 312 članov in članic Kluba upokojencev Premogovnika Velenje, ki so se udeležili občnega zbora, 24. marca v dvorani Doma kulture nagovoril direktor Premogovnika Velenje dr. Milan Medved.

Zahvalil se jim je za prispevek k temu, da je Premogovnik Velenje tudi danes dobra, sodobna in uspešna gospodarska družba. Nanizal je uspehe podjetja v letu 2009 in načrte, ki jih ima v prelomnem obdobju, ko se intenzivno dogajajo odločitve glede graditve bloka 6 v TEŠ. Kot je dejal dr. Medved, projekt teče in tudi Vlada Republike Slovenije ga podpira.
»Pripravljeni smo na delo vsaj do leta 2054, to je do konca delovanja bloka 6, in za to obdobje imamo izdelane razvojne projekte, ki se nanašajo na odkopavanje premoga, imamo načrte investicij in večanja prihodka na trgih izven pridobivanja premoga,« je poudaril direktor.
Predstavil je posamezne razvojne projekte in razvojne dosežke, nato pa dejal, da je malo podjetij, ki lahko svoj razvoj načrtujejo pol stoletja naprej. »To ni pomembno za vas, ki ste že upokojeni, in ne toliko za nas, ki že delamo v podjetju, temveč predvsem za naše otroke in vnuke, ki bodo lahko dobili delo v Premogovniku Velenje, v enem od njegovih hčerinskih podjetij ali pa bodo delali za Premogovnik Velenje,« je še dejal dr. Medved in povabil člane Kluba upokojencev na srečanja, kot sta Skok čez kožo ali srečanje preseljenih v Gaberkah, pa na nogometne tekme NK Rudar.

Veliko možnosti za druženje

Občni zbor kluba je bil namenjen tudi pregledu dela v letu 2009 in načrtovanju aktivnosti za letos. O opravljenem delu je poročal predsednik kluba **Pavle Župevc**. Med drugim je dejal, da sta bila spomladanski in jesenski vpis v sindikalne apartmaje zadovoljiva, člani kluba, ki so tudi člani Športnega društva, pa zelo dobro koristijo ugodnosti te članarine v športnih objektih, savnah in bazenih.
Za rekreacijo so imeli člani na voljo balinišče, teniška igrišča, strelišče, telovadnico in planinske pohode.
Organizirali so dva izleta, spomladi na Avstrijsko Koroško in jeseni na Primorsko in obakrat so napolnili dva avtobusa. Napolnili bi še kakšnega, če bi bil na voljo.
Ob praznovanju dneva rudarjev se je veliko upokojencev udeležilo osrednje prireditve na mestnem stadionu in družabnega srečanja po njej.
Pavle Župevc se je zahvalil Upravi Premogovnika Velenje, posebej dr. Milanu Medvedu, za sodelovanje, pomoč in razumevanje pri delovanju kluba, ki mu med drugim omogoča klubsko pisarno, telefonski odzivnik, brezplačne izvode Rudarja, organizacijo občnih zborov in sodelovanje na praznovanju dneva rudarjev. Zahvalil se je tudi Upravi NK Rudar, da si lahko člani kluba brezplačno ogledajo nogometne tekme na stadionu ob jezeru, ter vodstvu Športnega društva za dobro sodelovanje.
Sledili sta še poročili o finančnem poslovanju in Nadzornega odbora in obe so člani potrdili brez razprave. Izvedli so tudi nadomestne volitve za predstavnika Premogovnika Velenje v Upravnem odboru Kluba upokojencev. Prejšnji predsednik Sveta delavcev Branko Mlinšek se je namreč konec leta 2009 pridružil Klubu upokojencev, od zdaj pa bo član Upravnega odbora Miran Božič, novi predsednik Sveta delavcev.

312 upokojenk in upokojencev je prisluhnilo poročilom o delu in načrtih, ki jih je predstavil predsednik kluba Pavel Župevc (desno).

Pavle Župevc je nato predstavil še načrt aktivnosti za letos, ki ne bodo bistveno drugačne, kot so bile lani. Člani bodo še vedno imeli veliko možnosti za rekreacijo, tako na različnih športnih terenih kot v sklopu Športnega društva, lahko bodo letovali v sindikalnih apartmajih, se udeležili izleta kluba in srečanja ob dnevu rudarjev.
V razpravi je Karla Semeta zanimalo večje sodelovanje in povezovanje z Zvezo društev upokojencev Šaleške doline in Pavle Župevc mu je pojasnil, da so te stike že nameravali vzpostaviti, a bi zaradi velikega števila članov kluba le veliko plačali, za to pa dobili (pre)malo dodatnih vsebin.
Občni zbor Kluba upokojencev so sklenili z malo razprave, zato pa so bili udeleženci toliko bolj zgovorni po uradnem delu, ko so se dalj časa zadržali v sproščenem klepetu med seboj ter s predstavniki organov soupravljanja in vodilnimi iz družb v Skupini Premogovnik Velenje.

Diana Janežič

Klub upokojencev Premogovnika Velenje je bil ustanovljen 10. decembra 2007, danes pa šteje 1.018 članov. Nameni ustanovitve kluba upokojencev so med drugim združevanje vseh upokojencev, ki so bili kadarkoli zaposleni v eni od družb Skupine Premogovnik Velenje, skrb za njihovo druženje, sodelovanje v različnih dejavnostih, pa tudi negovanje rudarske tradicije.
O svojem delu klub obvešča člane prek spletne strani Premogovnika Velenje (www.rlv.si), brezplačnega telefonskega odzivnika (080 9893), internega časopisa Rudar, vsako sredo od 9. do 11. ure pa imajo v stekleni direkciji na Rudarski 6 v Velenju odprto pisarno.

Športno društvo vabi upokojence!

Prvomajski klub v Kranjski Gori od 24. 4. do 2. 5.
Cena programa za najmanj 3-dnevni aktivni oddih
Hoteli Larix, Kompas, Prisank, Alpina in APT Vitranc

cena polpenziona v Larixu	44,80 €
cena polpenziona v Kompasu	44,80 €
cena polpenziona v Prisanku	40,80 €
cena polpenziona v Alpini	32,00 €
najem APT za 2–4 osebe na dan	36,00 €
najem APT za 3–5 oseb na dan	41,60 €

V ceno programa je vključeno: polpenzioni, najem apartmajev, igranje tenisa, malega nogometa, košarke, odbojke, mini golfa, kolesarska tura, pohod, uporaba fitnesa v športni dvorani Vitranc, slavnostna večerja (najemniki apartmaja večerjo doplačajo).
Prijave na sedežu Športnega društva do vključno 2. aprila 2010 zaradi rezervacije.

Aktivni oddih v Umagu, Sol Polynesia, od 24. do 28. 4.
Program: sprehod z lahkotnim tekom za prebujanje in s prijetnim razgibavanjem, igranje tenisa, košarke, malega nogometa, odbojke, družabna tekmovanja, družabno srečanje udeležencev.

objekt	namestitev	storitev	3 dni	4 dni
Polynesia app	1/3 studio	najem	75,50 €	98 €
	APP 1/2+1	najem	82,50 €	110 €
	APP 1/2+2	najem	106,50 €	142 €
	APP 1/2+3	najem	123,00 €	164 €
polpenzion – doplačilo 16 €, odrasli				
polpenzion – doplačilo 8 €, otroci od 5. do 12. leta				
polpenzion – brezplačno za otroke do 5. leta				

V ceno je vključeno:
- najem apartmaja na dan oz. polpenzion na osebo na dan in turistična taksa,
- igranje tenisa, košarke, malega nogometa, odbojke, pogostitev na spoznavnem večeru,
- posteljnina, brisače, poraba elektrike, vode, kuhinjske krpe in končno čiščenje.

Prijave pri Športnem društvu zaradi rezervacij **do 2. aprila 2010** oziroma do zasedbe mest.

Poletju naproti – družinski podaljšani vikend v Termah Olimia od 12. do 15. avgusta 2010
Cena 139 €. Prijave do zasedbe mest.

Predprodaja teniških nalepk za sezono 2010/11

igrišče	cena za nalepko	cena za nalepko v predprodaji	cena za nalepko za člane ŠD	cena kompleta	veljavnost starih nalepk
Teniški center Jezero	3,50 €	2,40 €	2,00 €	24 kos./48	2. 5. 2010
Teniško društvo COTA	3,50 €	3,00 €	2,70 €	20 kos./54 €	do konca junija 2010
Teniški klub SAMO	3,50 €	3,00 €	2,70 €	10 kos./27 €	15. 5. 2010

Nalepke lahko v predprodaji kupite na sedežu društva od 6. do 16. aprila 2010.

Če v podjetju vlada zdrav duh, smo lahko vedno boljši

Miran Lukaček je rudarski tehnik, zaposlen v Premogovniku Velenje od leta 1982. Že kot pripravnik je moral spoznati vsa dela v jami, tudi takšna, ki jih danes zaradi razvoja tehnologije, na srečo, pravi Miran, ni več (klasični odkopi, delo s podporjem KTU, OKP). Po končani pripravniški dobi in opravljenem strokovnem izpitu je zaradi potreb pristal v Jamomerski službi. Med šolanjem ni niti razmišljal, da bo opravljal takšno delo. Kot jamomerec v jami je delal do leta 1996, kasneje pa se je zaradi vse večjih potreb zunanjih naročnikov usmerjal v geodetska dela na terenu. Danes to delo opravlja v PV Investu.

Česa iz svoje mladosti se najrajši spomnite?

Vse življenje sem preživel v Velenju, in sicer v starejšem delu mesta, kjer so bili zgrajeni prvi bloki. Mladost je bila zelo povezana s hitro rastočim mestom in spremembami v okolju. Tedanji način druženja z vrstniki in igre so bili povsem drugačni kot danes. Če so bile takrat zelenice dobesedno poteptane od različnih iger, je danes skoraj nemogoče opaziti kakšno skupino otrok pri skupni igri. Lepi spomini iz tistega obdobja me vežejo tudi na ukvarjanje s športom. Uspelo mi je združiti šolo, se poskusiti v različnih športih in se družiti z vrstniki. V osnovni šoli sem bil član Kotalkarskega kluba in ukvarjal sem se z atletiko. Kmalu sem se pridružil mlajšim selekcijam Nogometnega kluba Rudar, kjer sem bil eno sezono tudi najboljši strelec. Moja velika ljubezen v srednji šoli pa je bilo ukvarjanje z motokrosom, kjer sem dosegel svoje najboljše športne dosežke, še v takratni Jugoslaviji.

Kakšen poklic ste si želeli pri desetih letih?

Pri desetih letih prav gotovo še nisem razmišljal o poklicu, ki bi ga želel doseči. Ko pa se je približeval konec osnovnega šolanja, je bilo treba razmisliti tudi o tem. Starši so mi pri tem pustili proste roke. Bil sem skoraj prepričan, da bom postal pilot vojaškega letala. Pregledal sem že vso dokumentacijo v zvezi s tem, ki je bila takrat na voljo. Na

srečo me je splet nekaterih okoliščin pripeljal v rudarstvo.

Kaj delate sedaj in kako ste s svojim delom zadovoljni?

Opravljam geodetska dela za potrebe matičnega podjetja, predvsem za zunanje naročnike. Razvoj tehnologij v gradbeništvu, s katerim smo neposredno povezani, prinaša tudi za nas vedno nove izzive. Kljub na trenutke zelo stresnemu in odgovornemu delu menim, da mi je pisano na kožo, saj vedno rad sprejemam nove izzive. Delo v inženirski geodeziji je nepredvidljivo in ga ni zaslediti v kakšni literaturi, zato je treba stvari reševati na delovišču. Dobro je, če si pri tem podkrepljen z izkušnjami, dobro ekipo in vrhunskimi inštrumenti, ki so nam na voljo. Dejstvo, da odhajam na delo z veseljem, pomeni, da sem z delom zadovoljen in da bo tako tudi v prihodnje.

Kaj si pri svojem delu želite spremeniti?

Narava mojega dela že sama po sebi zahteva od mene vsakodnevne spremembe oz. prilagajanje trgu in zahtevam naročnikov. Način vodenja in organiziranja dela v našem podjetju je na zelo visokem nivoju, potrebe trga pa nam narekujejo hitre spremembe oz. prilagoditve. Pri slednjem vidim še nekaj rezerv in dodatnih možnosti. Moje prepričanje pa je, da je vedno mogoče delati še bolje in več, če v kolektivu vlada zdrav duh.

Kakšno mesto ima pri vašem delu in v življenju nasploh varnost?

Opravljanje dela in življenje nasploh si brez misli na varnost ne znam niti predstavljati. Narava dela zahteva veliko ur, prebitih na cesti in različnih deloviščih, kjer se je treba prilagoditi specifičnim varnostnim ukrepom. Zelo pomembna v življenju pa se mi zdi socialna varnost, ki lahko še kako vpliva na potek celotnega življenja.

Kako bi predstavili svoje podjetje v dveh stavkih?

Kot je večkrat omenjeno ob različnih priložnostih, je PV Invest mlada, hitro rastoča družba, usmerjena predvsem na trge izven Skupine Premogovnik Velenje. Naše prednosti so dolgoletne izkušnje, vrhunska oprema, mnoge priznane reference, odzivnost, fleksibilnost, organiziranost, prave rešitve itd. Zaradi naštetega imamo vse potrebne atribute, da se podjetje razvija še naprej.

Kaj zapolnjuje vaš prosti čas?

Ko odštejem čas, prebit v službi, in čas, ki ga porabim za ostale potrebne stvari, da življenje teče dalje, ostane prostega časa zelo malo. Že nekaj let sem tesno povezan s smučarskimi skoki kot član homologacijske komisije pri SZS in smučarski sodnik. Veliko časa posvečam klubom, ki potrebujejo strokovno pomoč pri projektiranju skakalnic, organizaciji tekem itd. V veliko čast si štejem, da sem lahko sodeloval tudi z Janezom Goriškom pri projektiranju oz. rekonstrukciji velikanke v Planici v času, ko so bile na njej dosežene do zdaj rekordne daljave. Nadaljevanje mojega kotalkanja v mladosti je drsanje, ki pa ga je zaradi milih zim, žal, vse manj. Izven zime najdem čas za kakšno krajšo kolesarsko turo, namizni tenis ali mali nogomet. Vsekakor pa najdem čas za piknik v naravi in partijo taroka s prijatelji.

Katero besedo bi pripisali sebi: smeh, počitek, denar? In zakaj?

Če velja rek, da je smeh pol zdravja, sem za to. Če želiš kvalitetno opraviti vse obveznosti v službi in izven nje, potrebuješ tudi prepotreben vsaj minimalni počitek. Denar zame vsekakor ni prva stvar v življenju, iluzorno pa je reči, da danes ni zelo pomemben dejavnik. Žal vse prepogosto vidimo, kakšne travme v življenju preživljajo ljudje, ki so izgubili službe in s tem vir dohodkov za preživljanje sebe oz. svojih družin.

Kaj v življenju hočete in česa nočete?

V življenju je veliko želja. Nekatere se uresničijo, nekatere tudi ne, kar je povsem normalno. Uresničitev vseh želja bi mi življenje naredilo nezanimivo. So stvari, za katere se je treba boriti. Biti zdrav, je za mene največja vrednota. Če sem zdrav in dobre volje, imam občutek, da lahko uredim tudi vse druge stvari. Nikakor pa ne prenesem licemercev, lažnivcev, potuhnjencev oz. ljudi, ki životarijo v tako imenovani »hladovini« oz. na račun drugih in v nedogled tarnajo, kako je vse slabo, ne da bi za izboljšanje mignili s prstom.

Kje bi živeli, če bi se vam izpolnile sanje?

Nisem človek, ki bi živel v oblakih. Slovenija je lepa država in Velenje je lepo mesto, v katerem živim že vse življenje in ga tudi v prihodnje ne bi menjal. Za prihodnost, ko bo čas za to, pa si želim manjšo hišico ali vikend nekje v mirni okolici brez mestnega vrveža in stresnih situacij.

Kateri je vaš najljubši letni čas?

Vsak letni čas prinaša s seboj nekaj svojega, lepega, novega pa tudi neprijetnega, kot so, na primer, zimski mraz, poletna vročina, jesensko deževje. Všeč mi je pomladno prebujanje narave, izbral pa bi poletje že zaradi dolžine dneva, ko ostane več časa za različne dejavnost, ki niso povezane s službo.

Življenje sestoji iz tega, kar iz njega napravimo. Na kaj ste v svojem življenju najbolj ponosni?

Tako v privatnem kot v službenem življenju je kar nekaj stvari, na katere sem ponosen. To sta hčerka Anuška, ki nadaljuje šolanje na zdravstveni fakulteti, sin Gašper, ki se je z vpisom v Rudarsko šolo odločil, da nadaljuje rudarsko tradicijo očeta, starejšega brata in mene. Ponosen sem, da sem v življenju na določenih področjih dosegel zastavljene cilje. Ob tem sem spoznal veliko ljudi, ki me spoštujejo tako zaradi pripravljenosti pomagati, vloženega truda v določeno delo ali odkritosrčnosti kot lastnosti, da povem, kaj mislim, oziroma da me spoštujejo takšnega, kot sem. Ponosen sem na delo, ki ga opravljam, in na to, da lahko svoje dolgoletne izkušnje prenašam na mlajše generacije.

Katere so tri vaše dobre lastnosti?

Vprašanje bi morali zastaviti mojim prijateljem in sodelavcem, ki večkrat omenjajo, da sem deloholik, brez dlake na jeziku, vedno pa pripravljen pomagati.

Kaj bi spremenili pri sebi?

Življenje je nedokončana šola in vedno razmišljam, da bi lahko določene stvari postoril drugače, bolje. Odločitve, ki sem jih sprejel, so moje in za njimi tudi stojim. Idealnega človeka brez takšnih ali drugačnih pomanjkljivosti verjetno ni in takšen sem tudi sam. Ker sem v življenju večinoma zadovoljen, kakšnih korenitih sprememb ne bi naredil, malenkosti pa sproti upoštevam za nadalje.

Kateri moto vas spremlja skozi življenje?

Bodi pošten in ne obupaj nad malenkostmi, ki jih je v vsakodnevnem življenju vse preveč. Do okolice se obnašaj tako, kot bi želel, da se okolica obnaša do tebe.

Diana Janežič

AquaVallis na sejmih DOM in Altermed

HTZ Velenje se je s predstavitvijo programa AquaVallis prvič udeležil 49. mednarodnega sejma DOM v Ljubljani in 6. sejma Altermed v Celju.

Na največjem sejmu s področja graditeljstva v Sloveniji DOM, ki je pod sloganom »Gradimo skupaj« trajal od 2. do 7. marca v Ljubljani, se je s programom AquaVallis predstavilo tudi podjetje HTZ Velenje.
AquaVallis je program, ki smo ga uspeli približati ljudem, ki želijo uživati kvalitetnejšo pitno vodo. Kljub močni konkurenci na trgu smo s celovitimi rešitvami in predvsem dobrim svetovanjem pridobili že veliko zadovoljnih strank.
Na sejmu smo predstavili različne možnosti filtriranja pitne vode tako za gospodinjstva kot podjetja in javne ustanove.
Ogromno zanimanja za naše filtrirne sisteme so pokazale predvsem fizične osebe, ki jim ponujamo že utečene tipske rešitve za celotno hišo oz. stanovanja, s katerimi nevtraliziramo vodni kamen, odstranimo osnovne nečistoče in na mestu uporabe pitne vode še potencialne viruse, bakterije in težke kovine.
V času od 19. do 21. marca pa smo se s programom Aquavallis predstavili tudi na celjskem sejmišču na sejmu alternativne medicine Altermed.
Kvalitetna pitna voda je osnova za zdravje. Pomembnosti tega se zaveda vsako leto več ljudi, ki informacije iščejo tudi na specializiranih sejmih, kot je Altermed.
Pomembno je, da smo prisotni na različnih sejmih in v medijih, kjer lahko našim potencialnim kupcem sporočamo novosti ali na splošno opozarjamo nase.
Uspešnost predstavitve programa Aquavallis bomo lahko analizirali v naslednjih dneh oziroma tednih, ko bo na podlagi vzpostavljenih sejemskih kontaktov prišlo tudi do izdelav različnih ponudb in realizacije prodajnih aktivnosti programa AquaVallis.

Samo Chromy

AquaVallis
VEDNO ČISTA VODA

Zmagovalna ideja je tista, ki šteje

Uspešen dolgoročen razvoj SAŠA regije bo odvisen od kakovosti novih podjetniških idej in njihove uspešne realizacije. Nova podjetja lahko prinesejo v regijo novo dinamiko razvoja in številna delovna mesta. V SAŠA inkubatorju smo skupaj s partnerji oblikovali natečaj »Zmagovalna ideja«, da bi prepoznali nosilce obetavnih podjetniških idej in jih podprli.

SAŠA inkubator izvaja naloge regionalnega podjetniškega inkubatorja ter s svojimi strokovnjaki in infrastrukturo nudi pomoč podjetniškim skupinam in mladim podjetjem, da svojo vizijo lažje uresničijo.
Tudi družbe v Skupini PV bodo v soglasju s krovno družbo Premogovnikom Velenje v naslednjih letih sistematično spodbujale podjetniške pobude svojih zaposlenih, ki se nanašajo na razvoj in trženje novih izdelkov in storitev s potencialom doseganja visoke dodane vrednosti.
Komercializacija dobrih idej posameznikov in podjetniških skupin se lahko realizira na dva načina, in sicer:

- znotraj družb Skupine PV z ustanovitvijo novega hčerinskega podjetja, kar bo prispevalo k dvigu kakovosti produktnega portfelja družb v Skupini PV ali
- z ustanovitvijo spin-off podjetja, kjer zaposleni v podjetjih Skupine PV prevzamejo podjetniško pobudo. Podano podjetniško pobudo bo Premogovnik Velenje podprl z možnostjo skupnega partnerskega sodelovanja in skupnega prevzemanja tveganja v projektu, kjer bo kot partner v projektu nudil podporo najperspektivnejšim idejam. Podpora projektom bo na voljo v obliki vložka dela oziroma v obliki pomoči pri zagotavljanju virov financiranja za najem specifičnih znanj za realizacijo projekta.

Na ta način želijo družbe, ki sestavljajo Skupino PV, posredovati sporočilo in spodbuditi svoje sodelavce k razvoju novih programov in njihovo realizacijo v SAŠA regiji ter jih pri tem podpreti, saj verjamejo v inovativen potencial svojih zaposlenih. Družbe v Skupini PV bodo načrte spodbujanja inovativnosti in podjetnosti svojih zaposlenih podprle v okviru natečaja »Zmagovalna ideja«.

SAŠA inkubator

Skupina PV želi s svojim vzorom na področju spodbujanja podjetništva v regiji SAŠA k sodelovanju spodbuditi tudi druge družbe in posameznike v SAŠA regiji, da predstavijo svoje ideje in si pridobijo kakovostno podporo za njihovo uspešno realizacijo.

Potek natečaja

Natečaj »Zmagovalna ideja« bo letos potekal v dveh fazah. V aprilu in maju bodo v okviru **prve faze** potekale podjetniške delavnice po regiji, na katerih bodo sodelovali izkušeni strokovnjaki, ki so se tudi sami soočili z izzivi podjetništva.
Udeleženci delavnic bodo deležni praktičnih in uporabnih nasvetov, spoznali bodo ključne elemente dobrega poslovnega načrta in osvojili veščine uspešne predstavitve podjetniških idej.
Udeležencem bomo na delavnicah podali temeljne napotke za raziskavo trga in pripravo trženjskega načrta, napotke za uspešno črpanje nepovratnih sredstev EU, napotke za uspešno preskrbo dolžniškega in lastniškega kapitala ter napotke za uporabo najsodobnejšega orodja za poslovno načrtovanje pri pripravi finančnega načrta.
Nosilci kakovostnih podjetniških idej bodo dobili možnost, da svojo idejo predstavijo na podjetniški delavnici, ki smo jo poimenovali Forum idej, ter si na ta način pridobijo kakovostno mnenje o ideji. Najboljše ideje bomo tudi simbolično nagradili.
V drugi fazi natečaja bomo na podlagi prijavljenega poslovnega načrta in osebne predstavitve pred strokovno komisijo, ki jo sestavljajo predstavniki podjetnikov, strokovnjakov, profesorjev, predstavnikov podpornih institucij, bančnikov in investitorjev, izbrali zmagovalca po vnaprej določenih kriterijih.
Ti kriteriji so inovativnost in kreativnost podjetniške ideje, prepričljivost in primerna pokritost ključnih vsebin poslovnega načrta, tržna privlačnost podjetniške ideje, uresničljivost poslovnega načrta ter primernost tehnične izvedbe ideje.
Izbrali bomo najboljši poslovni načrt in regijsko start–up podjetje, ki si bo pridobilo laskavi naslov »Zmagovalna ideja v regiji SAŠA za leto 2010« in denarno nagrado.
Več informacij o natečaju in o dejavnostih SAŠA inkubatorja je na voljo na spletni strani www.sasa-inkubator.si ali na telefonski številki 03/899-61-90, zainteresirani kandidati pa lahko tudi pišejo na elektronski naslov: info@sasa-inkubator.si.
Še enkrat k sodelovanju vabimo vse naše inovativne sodelavce, ki razvijajo obetavne notranje podjetniške projekte in na ta način gradijo nove poslovne priložnosti za uspešen razvoj poslovanja družbe v regiji. Kajti zmagovalna ideja je tista, ki šteje.

Pripravila: Petra Sitar

GOST prenovil okrepčevalnico Arkada

18. marca, po le treh tednih premora, je vrata gostom znova odprla povsem prenovljena okrepčevalnica Arkada na Kidričevi 57 v Velenju, ki je v lasti hčerinske družbe Premogovnika Velenje GOST.

Tri natakarice in tri kuharice z direktorjem GOST-a Ivanom Žilićem (zadaj levo) in poslovodjem Arkade Nikom Petrovićem.

Lokal so prenovili v celoti, napeljali novo elektro, strojno in vodovodno inštalacijo, obnovili stene in tla ter zamenjali stavbno pohištvo. Skladiščni in kuhinjski prostori so opremljeni v skladu z zahtevami sistema HACCP in omogočajo šestim zaposlenim boljše delovne razmere in kvalitetnejšo ponudbo hrane.
Sodobna oprema gostinskega dela bo zagotovo všeč gostom. Ti so predvsem okoliški stanovalci in delavci različnih podjetij, ki v Arkado prihajajo na malice in pizze, ponudbo Arkade pa so zdaj dopolnila še dnevna kosila in jedi z žara. V lokalu je 70 sedežev, pokrita terasa pa sprejme 40 gostov.
Gradbena dela je opravilo podjetje Pluton, elektro in strojne inštalacije HTZ Velenje, podjetje IXA je montiralo kuhinjsko opremo, notranjo opremo pa je načrtoval Arhitekturni biro Zadravec Ljubljana.

Stare so le stene

Kot je povedal direktor GOST **Ivan Žilić**, so od stare Arkade ostale le stene: »Montirali smo tudi nova števca, ki zdaj beležita porabljeno električno energijo in vodo, ločeno od ostalega dela stanovanjskega objekta.
V kuhinji so vsi aparati novi. Od peči za pizze z vzhajevalnikom za testo, friteze, žara, štedilnika, konvekcijske pečice, pomivalnega stroja do hladilnih komor ter hladilnikov in zamrzovalnikov. Vse te nove naprave bodo prinesle tudi racionalnejšo porabo energije.
V celoti je prenovljen in na novo opremljen tudi restavracijski del. Odstranili smo vse prejšnje lesene stenske obloge, vgradili nova okna in vrata, obnovili tla in s tem naredili prostor svetlejši, bolj odprt, kot je bil. Nova sta zračenje in klimatska naprava.«
17. marca so pripravili manjšo slovesnost od odprtju prenovljenih prostorov, na kateri je osebju Arkade zaželel prijetno počutje, dobro delo in veliko gostov tudi direktor Premogovnika Velenje **dr. Milan Medved**.
Dejal je še: »Zdi se mi prav, da vsaj skromno pozornost posvetimo vsemu novemu, kar se v Skupini Premogovnik Velenje zgodi, saj s tem drug drugemu dajemo podporo in

Nova Arkada ima kuhinjske prostore opremljene v skladu z zahtevami sistema HACCP, restavracijski del je svetel in sodobno opremljen.

priznanje naporom, ki jih sodelavci v vseh članicah skupine vlagajo v svoje delo in napredek.
Pa naj gre za nakup nove dizelske lokomotive, novega stroja ali podporja ali pa za odprtje prenovljenih delovnih prostorov. Lani smo tako obeležili takšno pridobitev v Kamnolomu podjetja RGP, tokrat odpiramo prenovljene prostore okrepčevalnice Arkada. Prvi pogled mi kaže zelo lepo in urejeno podobo, predvsem pa upam, da ste pridobitve veseli zaposleni v Arkadi ter da bodo nove prostore z veseljem obiskovali gostje.«

Diana Janežič

OKREPČEVALNICA ARKADA

Vljudno vabljeni v obnovljeno okrepčevalnico Arkada na Kidričevi 57 v Velenju. Pričakujemo vas od ponedeljka do sobote od 9. do 22. ure. Ob nedeljah in praznikih zaprto. Primerno tudi za zaključene družbe do 40 oseb.

Ponudba:
- PIZZE,
- MALICE,
- JEDI Z ŽARA,
- SLADICE,
- DNEVNA KOSILA ZA SAMO 6 €!

DOBRODOŠLI!

Gost

I.o.o. Velenje, okrepčevalnica Arkada, Kidričeva cesta 57, Velenje, 03/5869-061

Od zaostalega do najbolj razvitega premogovnika

Po začetku 2. svetovne vojne so nemške sile na vseh okupacijskih območjih vse energetske objekte postavile v službo nenasitnega vojaškega stroja. Tako je bilo tudi v velenjskem premogovniku, ki ga je nemški okupator prevzel že 14. aprila 1941 in na vodstvene položaje postavil Nemce. Vse sile so usmerili v čim večjo proizvodnjo, kar jim je v letih 1942 in 1943 tudi uspevalo, ko so z nekaj več kot 320.000 tonami nakopanega premoga dosegli novi proizvodni rekord velenjskega premogovnika.

Ker jim je ob tako povečanem izkopavanju kmalu začelo primanjkovati odkopnih polj, so začeli tudi z odkopavanjem škalskega varnostnega stebra, ki je od leta 1921 varoval starodavno naselje Škale in cerkev sv. Jurija, najstarejšo šaleško cerkev in duhovno središče Šaleške doline. Odkopavanje škalskega varnostnega stebra je pomenilo začetek konca Škal, ki so desetletje kasneje tudi dokončno izginile s površja.

Hitro povečevanje proizvodnje in pomanjkanje odkopnih polj sta Nemce silila, da so obnovili raziskovalna vrtanja proti zahodu, kjer je bilo šaleško nahajališče še razmeroma slabo raziskano. Rezultati raziskovalnih vrtanj so bili tako ugodni, da so kmalu začeli snovati načrte o odpiranju nove jame v centralnem delu doline, kjer bi letno nakopali okoli 3 milijone ton premoga. Večino premoga bi porabili v novi veliki termoelektrarni, ki so jo načrtovali v bližini Šoštanja, del pa so ga nameravali stiskati v brikete ali osuševati v novi sušilnici. V bližini Šoštanja pa so v sklopu načrtov odpiranja nove jame predvideli še izgradnjo večjega delavskega naselja.

Prva petletka

2. svetovna vojna je Velenju in Šaleški dolini z opustošenjem prizanesla. Med vojno je bilo porušenih malo objektov, zato pa je bilo mnogo več potrebnih popravila ali obnove. Še najbolj je bil poškodovan velenjski premogovnik, ki so ga proti koncu vojne bombardirali zavezniki. Zaposleni so se takoj po koncu vojne z udarniškim delom lotili obnove poškodovanih objektov premogovnika ter obnovili proizvodnjo, ki je nato vsa leta le še strmo naraščala.

Že leta 1946 so tako dosegli nemško medvojno proizvodnjo, a so bili proizvodni uspehi v prvih povojnih letih bolj plod navdušenja in udarniškega duha kot pa spremenjenih delovnih razmer. Rudnik lignita Velenje – to ime je dobil leta 1946 – je veljal za najbolj zaostali slovenski premogovnik.
Centralno plansko gospodarstvo in sprejetje prve petletke leta 1947 pa sta velenjski premogovnik in druge velike jugoslovanske lignitne bazene postavila v ospredje načrtov za dosego hitre industrializacije države. Za velenjski premogovnik je petletka predvidela povečanje proizvodnje na 1,5 milijona ton premoga letno in izgradnjo nove 80 MW Termoelektrarne Velenje 2.

Novo jamsko središče Preloge

Ker jašek Škale niti ob maksimalni kapaciteti obratovanja in skrajni požrtvovalnosti rudarjev ni dovoljeval izvažanja takšnih količin premoga, je bilo treba odpreti novo jamo. 1. oktobra 1947 so v centralnem delu doline pričeli z globljenjem novega izvažalnega jaška, poleti leta 1949 pa so začeli še z gradnjo armiranobetonskega stolpa nad jaškom. Lignitni sloj so dosegli aprila 1950, stolp je bil končan naslednje leto, zapletlo pa se je z dobavo prevažalnega stroja, ki so ga dobili šele poleti leta 1952. Ostali potrebni objekti za zagon novega jamskega središča Preloge so bili končani do konca leta 1953, ko so prevažalni jašek (Stare) Preloge tudi svečano predali namenu. Jašek je v naslednjih letih postal simbol izgradnje modernega Velenja ter hitrega napredka velenjskega premogovnika, ki je kmalu postal tudi najpomembnejši slovenski premogovnik.
Zapletlo pa se je pri drugem pomembnem projektu državne petletke, ki je v bližini Šoštanja predvidela izgradnjo velike TE Velenje 2. Pomladi leta 1948 so stekla dela po načrtih iz Beograda, a jih je prekinil spor s Sovjetsko zvezo. Ker je bila vsa potrebna oprema naročena na Češkoslovaškem, ki je zaradi resolucije Informbiroja ni smela dobaviti, so gradnjo termoelektrarne v Šoštanju pomladi leta 1950 začasno ustavili.

Obdobje hitre rasti

Leta 1950 je prišlo v jugoslovanskem politično-gospodarskem sistemu do pomembnih sprememb. Jugoslovanska zvezna skupščina je 27. junija 1950 s temeljnim zakonom o upravljanju državnih gospodarskih podjetij in višjih gospodarskih združenj uzakonila delavsko samoupravljanje. S tem se je država poskušala vsaj delno odpovedati praksi administrativno-centralističnega upravljanja gospodarstva.
Pod parolo »tovarne delavcem« so upravljanje nad podjetji prevzeli novoustanovljeni delavski sveti, ki so, vsaj teoretično, sprejemali oziroma potrjevali vse pomembne odločitve v zvezi s svojimi podjetji. S takšno ureditvijo je bila dana pravna podlaga vstopu neke vrste podjetništva v jugoslovanska podjetja. Proizvodni učinek in finančni rezultati poslovanja sta vsaj deloma postali pomembni merili uspešnosti podjetja, za Velenje in velenjski premogovnik pa je bilo ključnega pomena, da je v primerjavi s prejšnjim sistemom neprimerno večji del dohodka ostal tam, kjer so ga ustvarili.
Ko je v naslednjih letih nova Jama Preloge začela s polno proizvodnjo, so si proizvodni rekordi sledili leto za letom.

Za nami je 135 let

Slovesnost ob 135-letnici Premogovnika Velenje – jubileju preteklosti in izhodišču prihodnosti – bomo pripravili **v petek, 16. aprila 2010, ob 18. uri v Domu kulture Velenje.**
S ponosom se bomo ozrli na 135 let, ki so za nami, počastili bomo tradicijo, izkušnje, poklonili se bomo delu in napredku, spogledali se bomo s pričakovanji, ker imamo vizijo našega obstoja v prihodnosti.

Večje količine nakopanega premoga so omogočale tudi hitrejšo modernizacijo postopkov pridobivanja premoga, ki se je vse bolj usmerjala v razvoj širokočelne odkopne metode, s katero je velenjski premogovnik v naslednjih desetletjih zaslovel med svetovno strokovno javnostjo.
Leta 1955 so tako prvič presegli milijon ton premoga, naslednje leto pa so v Šoštanju dokončali leta 1950 prekinjeno gradnjo TE Šoštanj 1, ki je z močjo 60 MW postala največji odjemalec velenjskega lignita. Že leta 1957 so zaradi stalno naraščajočih potreb po električni energiji začeli z gradnjo druge faze TE Šoštanj moči 75 MW. Velenjski premogovnik je razmeram primerno sredi petdesetih let spremenil svoje razvojne načrte, v katerih je predvidel povečanje proizvodnje na 3 milijone ton premoga do leta 1963 ter hitro rast zaposlovanja. Novim načrtom ustrezno je bilo treba popraviti tudi načrte za gradnjo mesta.

Iz nove brošure Premogovnik Velenje Mejniki
Vinka Mihelaka

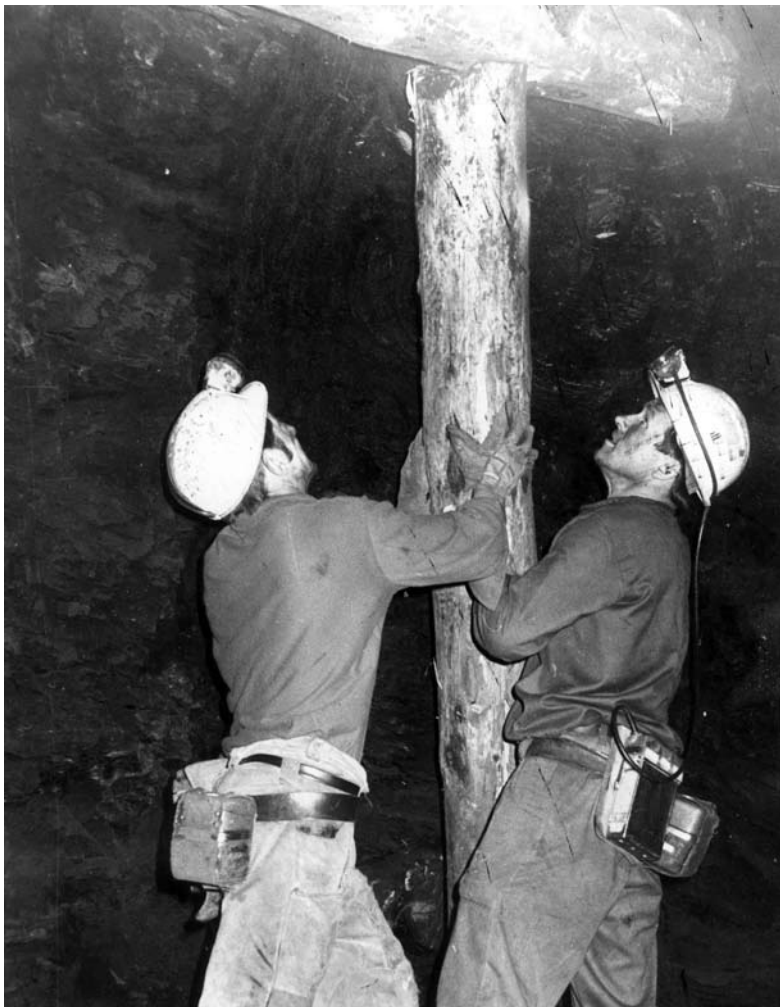

Kuba – 2. del

Po dnevu počitka, ki smo ga preživeli ob morju, se odpravimo na avtobus. Zanj smo karte kupili že prejšnji večer. Po dobrih 500 km in slabih desetih urah vožnje prispemo v Trinidad. Mesto leži v centralni Kubi v provinci Sancti Spiritus in je eno najlepše ohranjenih kolonialnih mest na Kubi. Kubanska vlada ga je razglasila za nacionalni spomenik. Od leta 1988 je uvrščeno med svetovno dediščino Unesca.

Mesto je pravi raj za ljubitelje muzejev, pravzaprav je že samo mesto skoraj muzej, kakor radi pravijo domačini. Večinoma so muzeji majhni in locirani okrog glavnega trga, v njih pa lahko izveš veliko o zgodovini dežele pa tudi arhitekturi, orožju, nakitu, pohištvu ...
Stari del mesta je urejen zelo lepo. Obnovljene kolonialne hiše, ozke tlakovane ulice, na katerih lahko še vedno srečaš tudi konje, kar še poveča občutek vrnitve nekaj stoletij v preteklost. Tega pokvari le množica turistov, ki se v poznem dopoldnevu nagnetejo po ulicah in muzejih.
V 18. stoletju je zaradi razcveta trgovine s sladkorjem Trinidad postal bogato mesto in s tem pritegnil veliko priseljencev. Za delo na poljih so pripeljali na tisoče afriških sužnjev. To je trajalo do 19. stoletja, ko je zaradi vojne za neodvisnost in konca suženjstva prišlo do zatona sladkorne industrije. Veliko plantaž in tovarn je bilo poškodovanih in uničenih, predelava sladkorja pa se je preselila v sosednje regije. Danes je v Trinidadu glavna predelava tobaka.
Do bližnjega nasada sladkornega trsa, enega največjih, vozi stara parna lokomotiva. Ob odprtih vagonih, počasni vožnji in uhajanju pare iz lokomotive se vrneš kakšno stoletje nazaj. Zelo zanimivo doživetje, še posebno, ker dovolijo, da prideš v lokomotivo ter ob kurjenju v peči in vročini, ki pri tem nastaja, za krajši čas prevzameš vlogo strojevodje.
Nasad je danes namenjen samo ogledu in na njem sladkorni trs ne raste več. Stojijo še stara poslopja z opazovalnim stolpom, od koder so imeli pregled nad celo dolino. Če je v preteklosti kateri od sužnjev pobegnil, so ga s stolpa z lahkoto opazili in za njim poslali stražarje s psi, da so ga ujeli. Če je ob tem preživel, ga je nato čakala »primerna« kazen.

Santa Clara

Po nekaj dneh v Trinidadu se z avtobusom odpravimo do Santa Clare, ki je znana kot mesto zadnjega boja v Kubanski revoluciji, kot se imenuje državni udar na Kubi, ki je zrušil režim diktatorja Fulgencia Batiste.
Režim je zrušila Organizacija 26. julija. Revolucija se je začela z neuspešnim napadom na vojašnico Moncada 26. julija 1953, končala pa se je 1. januarja 1959, ko je bil Batista dokončno poražen.
Santa Claro in Santiago de Cuba so zasedli uporniki, ki so jih vodili Che Guevara, Raul Castro (sedanji voditelj Kube) in Huber Matos. Pod vodstvom Fidela Castra je bila vzpostavljena nova kubanska vlada, Che Guevara pa je bil postavljen za enega prvih voditeljev Kubanske komunistične partije.
Ker pa je bil Che po duši revolucionar, ni dolgo zdržal na Kubi. Leta 1965 je odšel in se čez dve leti pojavil v Boliviji, kjer so ga agenti CIE izsledili in ga 9. oktobra 1967 ubili. Kubanci ga po vseh teh letih niso pozabili in zanje je še vedno heroj. Zato so po treh desetletjih njegove posmrtne ostanke prepeljali nazaj na Kubo in ga 17. oktobra 1997 v Santa Clari pokopali. Postavili so mu mavzolej in v njem uredili muzej o njegovem življenju. Na žalost je v notranjosti strogo prepovedano fotografirati.

Havana

Iz Santa Clare se vrnemo v Havano, saj se potovanje počasi končuje. Ostalo je še nekaj dni, ki jih izkoristimo za ogled glavnega mesta.
Havana ima posebni status. Je veliko mesto s širokimi bulvarji, s kopico megalomanskih socialističnih gradenj od blokovskih naselij do različnih spomenikov. Stari del Havane je v precej slabem stanju kot velika večina stavb na Kubi, razen starega jedra, ki ga obnavljajo. V mestu je veliko muzejev in gledališč, saj Kubanci veliko dajo na kulturo.
Mnogo je tržnic, še posebej zanimiv je bil »bolšjak« s starimi knjigami, kjer lahko naletiš na kakšen poseben, tudi zelo star primerek. Ob večerih se lahko odpraviš v eno izmed številnih gostiln. Vsaka ima – skoraj brez izjeme – ansambel, ki igra v živo, in lahko zaplešeš v ritmu sambe. Večinoma so polne turistov, saj si velika večina Kubancev v njih ne more privoščiti pijače in jedače.

Vsi enaki

Kubanci živijo v sistemu, kjer so vsi enaki. Vsi so, vsaj za naše razmere, v materialnem smislu revni. Če si želijo privoščiti kakšno dobrino, morajo nekako priti do dolarjev,

Po pizzo s konjsko vprego

Za ljubitelje tobaka

Trg revolucije z značilnim likom Che Guevare

kar je najlažje s pomočjo turistov. Načinov je več: kot vodiči po mestu, z nudenjem različnih storitev, oddajanjem sobic v stanovanjih ...
Država jim z živilskimi kartami zagotavlja osnovno hrano, ki pa jo je le za polovico meseca, za ostale dni se morajo znajti. Zagotavlja jim brezplačno zdravstvo, a vendar, ko zdravnik napiše recept za zdravila, jih v lekarni ponavadi nimajo; če imaš dolarje, pa se tudi zdravila čudežno pojavijo. So zelo dobro izobraženi, saj jih veliko obiskuje šole in konča fakulteto, vendar nato težko dobijo zaposlitev.
Pri potovanjih država prebivalcev uradno ne omejuje, vendar že zbiranje dokumentov stane toliko, da povprečen Kubanec v celem življenju ne zasluži dovolj zanje. Težava je tudi nakup letalske karte, ker stane celo premoženje.
Če si človek že nekako priskrbi vse našteto, ga na koncu čaka še zaslišanje, na katerem mora odgovoriti na kopico različnih vprašanj. Pri tem so izjeme predvsem športniki in kulturniki.
Na splošno so Kubanci izredno prijazni, pripravljeni pomagati in urediti vse za turiste. A na koncu se večinoma zgodi, da za prijaznost pričakujejo plačilo. Zanje so vsi turisti enaki, tako tisti, ki pridrvijo na enodnevni izlet v mesto iz all inclusive hotela ob plaži, kamor domačini nimajo dostopa, kot tisti z nahrbtnikom, ki iščemo cenejši in bolj pristen način spoznavanja dežele. Že to, da v eni roki nosiš fotoaparat (ki je zanje velika dragocenost), v drugi pa plastenko vode, zanje pomeni, da si bogataš, ki ga je treba čim bolj obrati.
Morda na način, da ti »pozabijo« vrniti nekaj denarja. Ko jih na to opomniš, se navadno kar naenkrat spomnijo. Če si nepreviden in ne prešteješ denarja, se to lahko precej pozna v denarnici. Ker to počnejo skoraj vsi (od trgovcev, gostilničarjev, taksistov, vodnikov …), je bilo že prav neprijetno. Očitno je to način, s katerim se da z manjšo goljufijo lepo zaslužiti. Če vemo, da je njihova povprečna mesečna plača okrog 20 CUC, se precej pozna, če pri vsakem plačilu »pozabiš« vrniti kakšen CUC.

Varno in pod nadzorom

Ker smo bili v Havani ravno v času njihovega državnega praznika 26. julija, smo si želeli ogledati še govor predsednika Raula Castra na Trgu revolucije. Želeli smo videti vzdušje množice ljudi ob vzklikanju socialističnih parol, a nismo imeli sreče. Čeprav je bilo v elektronskih medijih objavljeno, da bo govor v Havani, nihče ni vedel nič o njem. Kasneje smo izvedeli, da je imel govor v Holguinu, ki je na povsem drugem koncu Kube. Zato pa smo videli čudovit karneval v počastitev praznika. Potekal je kar tri večere zaporedoma.
Za zaključek naj zapišem, da je Kuba za turiste zelo varna država. Policistov je povsod polno, še posebno v Havani. Za nadlegovanje turista lahko greš na Kubi tudi v zapor.
O politiki, predsedniku in sistemu se Kubanci ne pogovarjajo na ulici ali v javnosti, saj je ogromno policistov tudi v civilu, ki prisluškujejo naokoli.
Država nadzoruje in programira dobesedno vse. Začne se že v vrtcu z učenjem revolucionarnih pesmic. Prepovedane so stvari, ki so za nas samoumevne, npr. satelitska TV. Kubanci lahko gledajo samo dva državna programa. Prepovedan je internet oz. ga imajo samo nekateri (profesorji, državni uradniki), pa še te nadzorujejo. Prepovedano je povabiti tujca na obisk domov, če nimaš uradno prijavljene sobe za oddajanje. Še uporaba GPS naprav je prepovedana. Kljub temu – ali prav zato – je na Kubo vredno iti, dokler je še takšna, kot je.
Če želite videti več slik s potovanja po Kubi, si jih lahko pogledate na: http://picasaweb.google.si/azvone/Cuba#

Anton Kaš

Ko si poškodujemo zobe

Prišla je pomlad, ko bomo iz kleti izbrskali številne pripomočke za aktivno preživljanje prostega časa. Kolesa, rolerje, skiroje … Mnogi starši aktiven način preživljanja prostega časa izkoristijo za druženje s svojimi otroki. A če smo še tako previdni, se pripetijo tudi nezgode. .

Neredko so v nezgodah poškodovani tudi zobje in obzobna tkiva. Z leti pridobljene izkušnje nas ne obvarujejo pred možnostjo, da si poškodujemo zobe ali obzobna tkiva, a dejstvo je, da se največ tovrstnih poškodb zgodi v obdobju otroštva in mladostništva. Kar 80 odstotkov poškodb zob in obzobnih tkiv se dogodi mlajšim od dvajset let.
Najpogosteje prihaja do poškodb zobovja pri padcih, nezgodah v prometu, športu (rokomet, košarka, hokej, nogomet in drugi športi, pri katerih prihaja do tesnih stikov med udeleženci, zaletavanja, trkov in padcev), igri in ob nasilju.
Največ poškodb mlečnega zobovje se zgodi med prvim in tretjim letom starosti, ko se otroci učijo hoje, postajajo vedno hitrejši in pogumnejši. Koordinacija mišic je v zgodnjem otroštvu slabo razvita, malčki pogosto precenijo svoje sposobnosti, zaradi česar so padci v tem obdobju pogosti. Med osmim in enajstim letom starosti so zaradi živahnih iger, športnih dejavnosti in vključevanja v promet predvsem dečki pogosto izpostavljeni poškodbam stalnega zobovja.

Delitev poškodb

Poškodbe zobovja delimo na poškodbe zob, kamor spadajo zlomi zobne krone, zobne korenine in kronsko-koreninski zlomi, ter poškodbe obzobnih tkiv, kamor uvrščamo pretres in omajanje zoba, premike zob in izbitje zoba.
V obdobju mlečnega zobovja se ob poškodbi zobje pogosteje omajajo, premaknejo ali pride do izbitja zoba, medtem ko so v obdobju stalnega zobovja najpogostejše poškodbe zlomi zob. Pogosto je poškodbi zoba pridružena tudi okvara obzobnih tkiv, poškodovana je lahko tudi čeljustna kost, v katero je zob vsidran, neredke pa so tudi raztrganine in obtolčenine mehkih tkiv obraza. Videz poškodovanca je lahko zelo dramatičen.
Da bi v kritičnih trenutkih lahko ostali zbrani in ukrepali tako, da bi bile posledice poškodbe obraza kar najmanjše, poglejmo, kako lahko še pred obiskom zobozdravnika pomagamo poškodovancu s poškodbo zob in obzobnih tkiv.
Pri večini poškodb imamo nekaj ur časa, da poiščemo strokovno pomoč zobozdravnika. Izjema so izbiti zobje. V primeru izbitja je takojšnje ukrepanje bistveno za usodo zoba in uspeh zdravljenja. Zato je pomembno, kako ob poškodbi ukrepajo starši, vzgojitelji ali spremljevalci, ki so prisotni na kraju neljubega dogodka.

Izbitja zob

O izbitju zoba govorimo, kadar se zaradi delovanja neke zunanje sile cel zob izruje iz njegovega ležišča v čeljustni kosti. Kot je že bilo zapisano, je takojšnje in pravilno ukrepanje ljudi, prisotnih ob nezgodi, pomembno za nadaljnji potek zdravljenja.
Izbitih mlečnih zob ne vsajamo nazaj, saj bi pri tem lahko še dodatno poškodovali zametek stalnega zoba, ki leži

Zgoraj: s krvnim strdkom izpolnjeni zobnici izbitih prvih zgornjih sekalcev
Spodaj levo:izbita zoba, shranjena v kozarcu sterilne fiziološke raztopine
Spodaj desno: Replantirana in z opornico dokončno oskrbljena izbita zoba

v predelu vršička korenine izbitega mlečnega zoba. Usta speremo s tekočo vodo in krvavitev zaustavimo s pritiskom gaze ali druge primerne tkanine na krvaveče mesto. Otroka potem odpeljemo k zobozdravniku.
Pri izbitju stalnega zoba moramo upoštevati osnovno načelo, da **je treba zob vsaditi nazaj na pravo mesto, kolikor hitro je mogoče**. Izbiti zob vedno primemo za krono, ne za korenino, da ne povzročimo dodatne škode tkivu na površini korenine. Če je zob umazan, ga na hitro speremo pod tekočo vodo, še bolje s sterilno fiziološko raztopino, če jo imamo pri roki. Nato zob vstavimo nazaj v zobnico, poškodovanec pa zagrize v sterilno gazo, s čimer zaustavimo krvavitev. Poškodovanca dokončno oskrbi zobozdravnik.
Če zoba na mestu poškodbe ne uspemo replantirati (ponovno vstaviti v zobnico), spravimo izbiti zob v kozarec mleka ali fiziološke raztopine in takoj poiščemo zobozdravniško ali zdravniško pomoč. Poškodovanec lahko drži izbiti zob tudi v ustih, v prostoru med zobmi in licem ali pod jezikom, da ga obliva slina. Seveda to ni priporočljivo, kadar predvidevamo, da bi otrok lahko zob pogoltnil. Krajši kot je čas od izbitja zoba do replantacije, boljše so možnosti za ohranitev izbitega zoba.
Pri drugih poškodbah obzobnih tkiv, kot so pretresi, omajanja in premiki zob, na kraju nezgode takoj po poškodbi večinoma ni kaj ukrepati.
Premaknjene stalne zobe sicer lahko poskusimo postaviti v pravilen položaj, odločitev o premikanju premaknjenih mlečnih zob pa je zaradi nevarnosti poškodbe zametkov stalnih zob treba prepustiti zobozdravniku. Vsakega

Zlom zobne krone levega zgornjega sekalca

Z zalivko dograjen odlomljeni del zoba

poškodovanca s poškodbo obzobnih tkiv mora pregledati zobozdravnik.

Zlomi zobnih kron

Zlomi zobnih kron ob pravilnem ukrepanju praviloma nimajo posledic, ki bi ogrozile obstoj prizadetega zoba. Pod določenimi pogoji lahko zobozdravnik celo pritrdi odlomljeni del zoba nazaj na pravo mesto.
Zato je prav, da takoj **po nezgodi poiščemo odlomek** in ga spravimo v čisto vodo ali fiziološko raztopino, da se ne izsuši. Tako bo zobozdravnik ob pregledu poškodovanca lahko ocenil, ali je mogoče poškodovani zob obnoviti z odlomkom ali pa bo treba manjkajoči del zoba nadomestiti z zalivko.

Preprečevanje poškodb zobovja

Delež poškodb zobovja lahko s preventivnim ravnanjem zagotovo zmanjšamo. Uporaba varnostnih pasov v avtomobilih ter zaščitnih čelad pri motoristih in kolesarjih zmanjša število poškodb glave in s tem tudi poškodb zobovja. Uporaba ščitnikov za zobe pri kontaktnih športih, kolesarjenju in rolanju prav tako učinkovito varuje zobe pred poškodbami.
Pomembno lahko zmanjšamo izpostavljenost k poškodbam zob tudi s skrbjo za pravilne medčeljustne odnose. Zagotovimo jih z odpravljanjem razvad, kot so dihanje skozi usta, sesanje prsta, dude ali cuclja na steklenički, s skrbjo za zdrave zobe in pravočasnim obiskom specialista ortodonta. Naprej štrleči zobje so, na primer, mnogo bolj izpostavljeni udarcem in se poškodujejo že pri silah, ki otrokom s pravilnimi medčeljustnimi odnosi še ne bi povzročile poškodbe.
Z ozaveščenostjo otrok, mladostnikov in njihovih staršev in s strokovno dejavnostjo zobozdravnikov lahko preprečimo mnogo poškodb zobovja oziroma zagotovimo, da bodo te pravilno zdravljene. S tem bo manj tudi neprijetnih posledic, ki poškodovancem sicer lahko zagrenijo marsikatero priložnost za lep in sproščen nasmeh.

Gordana Čižmek, dr. dent. med.,
specialistka otroškega in preventivnega zobozdravstva

ZA MOŽGANČKE

Kaj je skupnega spodnjim besedam oz. stavkom?
- kisik
- nežen
- potop
- kajak
- neradodaren
- klovn in volk
- veliki lev

- Ali se bo Ana obesila?
- Osem opitih hiti po meso.
- Ema, zakaj ni vinjaka zame?
- Edo suče meč usode.
- Matej je tam.
- Tolpa natika kita na plot.
- Jakob bo kaj?

(V obe smeri se bereјo enako.)

Območno združenje RK Velenje vabi!

1. Krvodajalska akcija za potrebe Bolnice Celje, **1. april**, vpis od 7. do 14. ure, v Zdravstvenem domu v Šmartnem ob Paki.

2. Krvodajalska akcija za potrebe Zavoda za transfuzijsko medicino Ljubljana, v restavraciji Pod Jakcem (Prodajni center Gorenje):
- 6. april, vpis od 7. do 14. ure,
- 7. april, vpis od 7. do 15. ure,
- 8. april, vpis od 7. do 15. ure,
- 9. april, vpis od 7. do 14. ure.

3. Meritve krvnega tlaka, krvnega sladkorja in holesterola, **7. april**, od 12. do 15. ure, v prostorih Območnega združenja RK Velenje na Foitovi 2.

ZAHVALA

OB BOLEČI IZGUBI OČETA
ALOJZA BERLOŽNIKA
SE ZAHVALJUJEM SODELAVCEM STROJNE IN RUDARSKE SLUŽBE SERVISNEGA JAŠKA NOP ZA IZREČENA SOŽALJA, DAROVANE SVEČE IN DENARNO POMOČ.
ZAHVALA TUDI SINDIKATU PREMOGOVNIKA VELENJE ZA DAROVANO CVETJE.

SIN RUDI

ZAHVALA

OB BOLEČI IZGUBI MAME
ANE GREGORC
SE ISKRENO ZAHVALJUJEM SODELAVCEM PRIPRAVE DELA ZA IZREČENA SOŽALJA IN FINANČNO POMOČ. HVALA TUDI SINDIKATU PV ZA DAROVANO CVETJE IN VSEM SODELAVCEM, KI STE BILI V TEH TEŽKIH TRENUTKIH Z MANO IN STE MI NAMENILI BESEDE TOLAŽBE.

RADO GREGORC

ZAHVALA

OB SMRTI MOŽA, OČETA, DEDIJA IN PRADEDIJA
FRANCA ŠTIGLICA (1930–2010)
SE ISKRENO ZAHVALJUJEMO PREMOGOVNIKU VELENJE ZA IZRAZE SOŽALJA IN DAROVANO CVETJE. HVALA ČASTNI STRAŽI IN RUDARSKI GODBI, POSEBEJ PA GOVORNIKU DRAGU KOLARJU ZA BESEDE SLOVESA.

VSI NJEGOVI

ZAHVALA

OB SMRTI SVOJEGA OČETA
IVANA ATELŠKA
SE ISKRENO ZAHVALJUJEM SODELAVCEM ELEKTROSLUŽBE KLASIRNICE, STROJNEGA IN RUDARSKEGA DELA IZVOZA PESJE, SINDIKATU ZA DAROVANO CVETJE, IZREČENA SOŽALJA IN DENARNO POMOČ. HVALA VSEM, KI STE MOJEGA OČETA POSPREMILI NA ZADNJI POTI.

SIN JANI

Obvestilo Društva brigadirjev Velenje

Ob nekdanjem dnevu brigadirjev 1. aprilu ter 20-letnici zaključka prostovoljnih delovnih akcij in delovnih brigad smo ustanovili Društvo brigadirjev Velenje. Ob tej priložnosti smo pripravili razstavo v občinski avli in na Velenjskem gradu, s katero želimo širši javnosti pokazati fotografije in eksponate iz časov delovanja mladinskih delovnih brigad ter predstaviti takratno življenje mladih.

Ob tem želimo širši javnosti predstaviti tudi naše društvo, povabiti v naše vrste nove člane, nekdanje brigadirje, ki si želijo obujanja spominov, srečanj, izletov in podobnega. Mogoče organiziramo še kakšno manjšo lokalno akcijo, zakaj pa ne?

Informacije o našem društvu dobite vsak ponedeljek od 10. do 12. ure in vsako sredo od 16. do 17. ure v Mestni knjižnici Velenje. Lahko tudi pokličete na telefonsko številko 041-577-689 in pišete na e-naslov: velenjski.brigadirji@gmail.com.

za Društvo brigadirjev Velenje
Koloman Lainšček

Novi trener NK Rudarja

Vodstvo nogometnega kluba Rudar in trener članske ekipe Marijan Pušnik so se 17. marca sporazumno in korektno razšli. Razlogi so v določenih različnih pogledih in slabših rezultatih v zadnjem obdobju. Mesto trenerja je prevzel Franci Oblak, do takrat strokovni vodja Nogometne šole NK Rudar.

Nagradna križanka

AVTO SHOP PODGORŠEK

Nagradna križanka Avto Podgoršek

Gesli napišite na dopisnico in jo pošljite do 16. aprila na naslov: uredništvo Rudarja, Premogovnik Velenje, Partizanska 78, 3320 Velenje.
1. nagrada 5 l olja Castrol 10W/40,
2. nagrada 4 l olja Castrol 10W/40,
3. nagrada 3 l olja Castrol 10W/40.

						AVTOR: DUŠAN KOVAČIČ	MAJHEN GOBEC	PRAOČE IZRAELCEV	KOPALNA KAD	AMERIŠKI IGRALEC WALLACH	ŽIVAL S KLEŠČAMI								
						GOZDNO DREVO													
						PAS ZEMLJE OB MORJU ALI JEZERU													
						LETALIŠČE JOŽETA PUČNIKA													
						ZELIŠČNI NAPITEK / MAZILO, KREMA				UPANJE	NAŠA PISATELJICA HERGOLD	4. IN 10. ČRKA	KAR SE NAMAŽE NA KRUH	OČE		VEDA O ODNOSU ORGANIZMOV DO OKOLJA	LOČILO, KI OZNAČUJE PREMI GOVOR
															EMIL NAVINŠEK / IVO JAN		
	UŽITNO ŽIVALSKO DROBOVJE	KDOR PONAVLJA S KOM UČNO SNOV	EBENOVEC	GL. MESTO BANGLADEŠA / KRAVJI GLAS					LETALSTVO / SPOJINE ELEMENTA S KISIKOM								
STANJE MED BUDNOSTJO IN SPANJEM							UVELJAVLJENI KROJI OBLAČIL					VOJAŠKI ČIN / KAZALNI ZAIMEK					
STARA SORTA VINSKE TRTE								POSODA ZA TEKOČINE / POLOŽAJ, DRŽA						NASLOV VODJE ŠIITSKIH MUSLIMANOV	LEONARD EULER / SPOSOBNOST ZA DOJEMANJE		
ŽGAN ZIDAK						DALJŠE PRIPOVEDNO DELO	STANE SEVER / RIMSKI BOG LJUBEZNI			RUSKI PLES / KRAJ V DALMACIJI							
AMERIŠKI IGRALEC AFLECK				VRATOVINA								TOPEL VETER V SREDOZEMLJU / PRISTANIŠKA NAPRAVA					
OLIVER TWIST			NAŠ IGRALEC ULAGA	POTUJOČE SKUPINE PASTIRJEV							DALMATINSKO ŽENSKO IME	TRETJI SKLON, DAJALNIK					
NAŠ ROKOMETAŠ KAVTIČNIK				IMETJE, PREMOŽENJE								OTTO TAUBE / IVANA KOBILCA			JAKOB ALJAŽ / POLOŽAJ		
NAŠA PRVA FILMSKA DIVA RINA				SLOVANSKI VLADARSKI NASLOV / MURSKA SOBOTA				DRUŽINA PLAZILCEV AMERIKE IN MADAGASKARJA	TVORBA UMA	KIPAR PIRNAT / NAŠ FIZIK ČERMELJ							
VIKING							PIMPEK / NEUMEN ČLOVEK						ZGOLJ / DENARNA ENOTA KAKE DRŽAVE			ODVZETJE	MESTO V SEVERNI ITALIJI
GRŠKI BOG VOJNE						VSEBINA RAZPRAVE / TANJA ZAJC					PLEMENIT CILJ	TIRNO VOZILO / REKA V MANDŽURIJI					
														TENORIST DARIAN / VRTNA RASTLINA, PERUNIKA			
															VOJKO VIDMAR / NEM. SKLADATELJ (CASPAR)		
						DOMAČA PTICA Z ZELO DOLGIM REPOM				NOČNO MOKRENJE POSTELJE / TITAN							
						OSNOVNA MERA						STOPNJA FINOSTI VLAKEN					
						NAŠ PRIPOVEDNIK KOSMAČ						KRONIČNA BOLEZEN DIHALNIH POTI					

Rešitev nagradne križanke HSE, objavljene v Rudarju 2/2010, je geslo: »Modri mislimo na jutri«. Nagrajenci so Franci Vovk, Mislinja, Ivan Rošer, Velenje, in Sabina Knavs, Velenje. Praktične nagrade bodo prejeli po pošti. Čestitamo!

UPRAVA PREMOGOVNIKA VELENJE RAZPISUJE NAGRADO ZA NAJBOLJŠEGA SODELAVCA – SODELAVKO V PREMOGOVNIKU VELENJE, HTZ, RGP, PV INVEST, GOST IN ZA NAJBOLJŠO DELOVNO SKUPINO LETA 2010 SKUPINE PREMOGOVNIK VELENJE

Leto je naokoli in približuje se naš rudarski praznik. Na tradicionalnem, letos že 50. Skoku čez kožo, bomo razglasili najboljše sodelavce in najboljšo delovno skupino v Skupini Premogovnik Velenje. Kljub zaostrenim pogojem poslovanja nam je uspelo poslovno leto 2009 zaključiti pozitivno, za kar je pomemben vsak zaposleni.
V vodstvu Premogovnika Velenje se zavedamo, da brez zaposlenih, ki vsakodnevno delo opravljate z znanjem, zavzetostjo, odgovornostjo, ne bi bili tako uspešna gospodarska družba.

Prav vsak sodelavec je pomemben: rudar, strojnik, elektrikar, tajnica, skladiščnik, stikalničar, geolog, tehnolog, montanist, dežurni, receptor, strelec, tehnik, inženir, ekonomist, organizator, pravnik, novinar, sociolog, psiholog, kurir, arhivar, knjižničar, skupinovodja, vzdrževalec, kuhar, natakar, vodič, nadzornik, kadrovik, poslovodja …
Vključujemo se v procese pridobivanja premoga, priprave dela, vrtanja, delamo ob strojih, za računalniki, v jami, razvoju, prodaji, delavnicah, pisarnah, na terenu.

Prav vsak lahko daje delu svoj osebni pečat. Lahko je delaven, ustvarjalen, inovativen, strokoven, zanesljiv, pošten, vesten, pripaden, tovariški, preudaren, ugleden.

V vsakem okolju so posamezniki, ki pozitivno delujejo na okolico, so prepoznavni po svojih dobrih zgledih, dajo od sebe več, kot se od njih pričakuje, prvi poprimejo za delo, prenašajo znanje in izkušnje na sodelavce, na vsakem koraku najdejo priložnosti za izboljšave, so pripravljeni pomagati, skrbijo za urejenost delovnega okolja.

Iščemo najboljše SODELAVCE in SODELAVKE v Premogovniku Velenje in v povezanih družbah, kjer je Premogovnik večinski lastnik. Zato se ozrite okoli sebe, poiščite takšne sodelavce in jih predlagajte za DELAVCE LETA 2010 PREMOGOVNIKA VELENJE, HTZ, RGP, PV INVEST IN GOST.

Zbiramo tudi predloge za DELOVNO SKUPINO LETA 2010 SKUPINE PREMOGOVNIK VELENJE. Predlagajte skupino, ki je dosegla poseben uspeh v preteklem letu. Lahko je delovna skupina, organizacijska enota, razvojna skupina, projektna skupina …

Kandidate za nagrade lahko predlagajo:
zaposleni v Premogovniku Velenje, HTZ, RGP, PV Invest in Gost, predstavniki zaposlenih, člani kolegija direktorja Premogovnika Velenje, HTZ, RGP, Gost in PV Invest, vodje organizacijskih enot.

Kriteriji za izbor:
- bistveno boljši delovni rezultati od drugih,
- ustvarjalnost, inovativnost, izboljševanje delovnih procesov,
- ugled in spoštovanje v podjetju,
- pomembni rezultati pri delu za zunanji trg,
- pomemben dosežek v stroki,
- odstotek bolniških izostankov nižji od povprečja Premogovnika.

Izpolnjevanje kriterijev se lahko nanaša na daljše časovno obdobje, najmanj pa na leto 2009.

Nagrade
delavci leta – VIKEND PAKET v Fiesi za dve osebi,
skupina leta – ENODNEVNI IZLET za vse člane skupine.

Predloge pošljite na naslov:
Premogovnik Velenje, Partizanska cesta 78, Komisija za nagrade, do 31. maja 2010.
Predlog lahko oddate tudi v skrinjico za inovacije, kjer dobite obrazec. Predlagatelj posameznika mora pridobiti podpis predlaganega.
Predlog za podelitev nagrad mora biti utemeljen na osnovi zapisanih kriterijev.
Z žrebanjem bomo izbrali tri predlagatelje, ki bodo prejeli praktične nagrade.

O podelitvi nagrad bo na osnovi pravilnika o podeljevanju nagrad odločala komisija v sestavi: Boris Potrč, predsednik, Miran Božič, Franc Novak, Anica Zajc, Branka Vičar, Srečko Lednik, Srečko Gračner in Ciril Jezernik.

Odločitev komisije bo objavljena v glasilu Rudar.
Nagrade bodo podeljene na prireditvi ob dnevu rudarjev 2010 – na 50. Skoku čez kožo.

Uprava Premogovnika Velenje